

9PN52

Lapplands Kommunalförbund (LKF)
Lapplands kommunalförbund
981 85 KIRUNA

4 december 2025

Vi har i detta brev bifogat de försäkringsvillkor som gäller för er försäkring.

Vänliga hälsningar
If

Kontaktuppgifter:
Söderberg & Partners AB, Tjänsteresa, S&P Portfölj, Att: Nova Box 31, 85102 SUNDSVALL, Telefon: 08-451 50 00, Mejl: offentlig@soderbergpartners.se

Följande villkor är inkluderade:

Läsanvisning - övrig information	3
Hur du läser de försäkringshandlingar du fått	3
Korrekt försäkring?	4
Om du tycker If gjort fel	5
Environmental, social and governance criteria (ESG)	6
Efterköpsinformation	7
Information om de försäkringsprodukter avtalet omfattar	7
Allmänna avtalsvillkor	8
1 Försäkringsavtalet	8
2 Vid skada	12
3 Allmän information	18
4 Säkerhetsföreskrifter	19
Försäkringsvillkor för Tjänsteresa	20
1 Vem försäkringen gäller för	20
2 När försäkringen gäller	20
3 Var försäkringen gäller	20
4 Vad som avses med tjänsteresa	20
5 Försäkringens omfattning	20
6 Försäkringsbelopp	32
7 Självrisk	32
8 Säkerhetsföreskrifter	33
9 Den försäkrades skyldigheter vid skada	33
Definitioner	34
Akut sjukdom vid resa	34
Akut tandvård	34
Allvarlig brännskada	34
Allvarlig fraktur	34
Ansvarsförsäkring	34
Avbeställningskostnader	34
Dator	34
Egendomsförsäkring	34
Ersättningstid	34
Farliga aktiviteter	34
Fordonsförsäkring / Motorförsäkring	34
Företagsförsäkring	34
Företagskapning	34
Förmögenhetsbrottsskada	34
Försäkrad	35

Försäkringstagare	35
Hemland	35
Identifikationsbevis	35
Inbrott	35
Kommersiella byggnader	35
Konsumentförsäkring	35
Livshotande sjukdom eller skada	35
Marknadsvärde	35
Medföljande	35
Medförd egendom	35
Nära anhörig	35
Olycksfallsskada	35
Pengar, värdehandlingar och värdebevis	35
Personförsäkring	35
Privatperson	36
Resekostnader	36
Resgods som incheckats	36
Rån	36
Rättsskyddsförsäkring	36
Sambo	36
Skimming	36
Stöldbegärlig egendom (används vid personförsäkring)	36
Terrorhandling	36
Trafikförsäkring	36
Vanligt förekommande ärr	36
Överfall	36

Hur du läser de försäkringshandlingar du fått

Här följer en kort information om vad som gäller för din försäkring. Läs igenom denna information tillsammans med försäkringsbrevet och övriga försäkringshandlingar så snart du kan. Du får också information vart du kan vända dig om du inte är nöjd med beslut som If fattat i ett ärende.

Försäkringshandlingar

Dina försäkringshandlingar består av

- information om hur du läser dina försäkringshandlingar och vart du kan vända dig om du inte är nöjd med beslut som If fattat (detta dokument),
- efterköpsinformation som innehåller en kort beskrivning av försäkringens omfattning,
- försäkringsbrev som i detalj anger hur försäkringen gäller för just dig. Notera att det i försäkringsbrevet kan finnas texter som begränsar eller utökar villkorens omfattning,
- allmänna avtalsvillkor som innehåller bl.a. regler om premiebetalning, upplysningsplikt om ändrade förhållanden som kan påverka försäkringen och vad du ska göra om skada inträffar,
- produktvillkor som anger de specifika villkoren för respektive typ av försäkring du köpt. I dessa villkor framgår bl.a. vem som är försäkrad, försäkringens omfattning samt hur skada värderas och på vilket sätt ersättning beräknas,
- definitioner som är en ordlista för vissa termer i försäkringsvillkoren och i försäkringsbrevet. I försäkringsvillkoren är dessa skrivna i kursiv stil och
- premiefaktura som anger premien per försäkringsområde, den totala premien och när den senast ska betalas.

Medförsäkring

För det fall du har valt att medförsäkra någon annan part i försäkringen, dvs. att försäkringen gäller helt eller delvis även för den medförsäkrade, så framgår detta av försäkringsbrevet. Särskilda försäkringsvillkor som gäller enbart för den medförsäkrade kan då förekomma (t.ex. för medförsäkrad återförsäljare, s.k. vendor.)

Försäkringsvillkor

Försäkringen gäller alltid med ett allmänt försäkringsvillkor som är gemensamt för alla försäkringsprodukter du köpt.

Varje försäkringsprodukt har också ett eget produktvillkor som beskriver vad som gäller för just denna typ av försäkring.

När du köper en ny försäkring får du samtliga försäkringsvillkor. När försäkringen förnyas får du villkor endast om det har skett förändringar i tidigare villkor eller om nya villkor har tillkommit.

Övrigt

Försäkringsgivaren är If Skadeförsäkring AB (publ.) ("If"), om inget annat anges.

If Skadeförsäkring AB (publ),
516401-8102
Barks väg 15, 106 80 Stockholm,
0771-43 00 00
www.if.se

If står under Finansinspektionens tillsyn. (Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm, 08-408 980 00, finansinspektionen@fi.se). If står under Konsumentverkets tillsyn vad avser marknadsföring och reklam. (Konsumentverket, Box 48, 651 02 Karlstad, 0771-42 33 00, konsumentverket@konsumentverket.se, www.konsumentverket.se).

If tillhandahåller inte sådan rådgivning som avses i 1 kap. 9 § punkt 18 i lagen (2018:1219) om försäkringsdistribution.

Klagomål på förmedlandet av försäkringen riktas mot den som distribuerat försäkringen. Klagomål på ett beslut i ett försäkringsärende ska riktas mot If. Ta i första hand kontakt med den som handlagt ärendet. Finns klagomål därefter kan de skickas till Kundombudsmannen hos If (kundombudsmannen@if.se). Liksom vid andra tvister går det även att vända sig till domstol.

Vi behandlar våra kunders personuppgifter i enlighet med dataskyddsförordningen och övrig dataskydds- och försäkringslagstiftning. En mer utförlig information om behandling av personuppgifter finns på: <https://www.if.se/hantering-av-personuppgifter>

Ifs anställda, som säljer försäkring, erhåller en fast månadslön oavsett antalet sålda försäkringar. I de fall rörlig ersättning erhålls grundar den sig endast till mindre del på kvantitativa kriterier.

Denna försäkring motsvarar de krav, önskemål och behov av försäkringsskydd som klargjorts genom de uppgifter som vi fått och den information som lämnats till er i samband med tecknandet av försäkring.

Avseende försäkrings- och försäkringsförmedlartjänster tillämpas undantaget för moms (3 kap. 10 § mervärdesskattelagen).

För mäklad affär:

För försäkringsförmedlarens räkning, på kundens begäran, samfaktureras Ifs premie tillsammans med försäkringsförmedlarens arvode.

If ansvarar inte för huruvida förmedlarens arvode till någon del skulle vara momspliktig.

Korrekt försäkring?

Läs noga igenom försäkringshandlingarna och kontrollera att innehållet överensstämmer med dina önskemål. Om din verksamhet får ändrade förhållanden måste du meddela oss detta. Felaktiga eller utelämnade uppgifter kan leda till minskad eller utebliven skadeersättning.

Om du tycker If gjort fel

Ta alltid först kontakt med den som handlagt ärendet. Ett samtal kan ge kompletterande uppgifter och eventuella missförstånd kan på så sätt klaras upp.

Ifs Kundombudsman

Kundombudsmannen kan pröva de flesta typer av ärenden och bl.a. granska såväl själva handläggningen som beslutet i ersättningsfrågan – men några undantag finns. Kundombudsmannen prövar inte ärenden som är under prövning i domstol, skiljeförfarande, eller t.ex. någon nämnd – och inte heller ärenden i vilka tvisten i sak har prövats i någon av dessa instanser.

Hur går det till?

Kundombudsmannen arbetar opartiskt och självständigt. Skriv ned dina synpunkter och skicka dessa till Kundombudsmannen via post eller mejl. Ange alltid försäkrings- eller ärendenummer. Har du några frågor är du välkommen att ringa. Efter att du anmält ditt ärende kommer du att kontaktas om den fortsatta handläggningen. Sedan Kundombudsmannen granskat ditt ärende kommer dennes skriftliga beslut att skickas till dig. Din begäran om prövning hos Kundombudsmannen måste senast ha inkommit tolv månader från det att du fått del av vårt beslut i ärendet. Prövningen är kostnadsfri.

Postadress: Ifs Kundombudsman, 106 80 Stockholm

Telefon, växel: 0771-43 00 00

Mejl: kundombudsmannen@if.se eller via formuläret som finns under Kundombudsmannen på if.se

Andra vägar för prövning

Trafikskadenämnden (TSN)

Vissa frågor om ersättning för personskada från trafikförsäkringen är obligatoriska för If att pröva i TSN utan att den skadelidande begär det (s.k. obligatoriska ärenden). Vilka dessa frågor är framgår av nämndens reglemente som ska finnas på deras hemsida.

TSN prövar även tvister om ersättning för personskada från trafikförsäkringen i icke-obligatoriska ärenden på begäran av den skadelidande (s.k. tvistlösningsärenden).

Postadress: Box 24048, 104 50 Stockholm

Telefon: 08-522 787 00

Hemsida: www.trafikskadenamnden.se

Mejl: info@trafikskadenamnden.se

Personförsäkringsnämnden (PFN)

Nämnden prövar tvister gällande personförsäkring som kräver medicinsk bedömning. Nämnden prövar även tvister som gäller avslag - helt eller delvis - på ansökan om individuell personförsäkring. Ansökan om prövning i PFN måste göras inom ett år från det att du lämnade in ditt klagomål till If.

Telefon: 08-522 787 20

Postadress: Box 24067, 104 50 Stockholm

Internet: www.forsakringsnamnder.se

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

Nämndens avdelning för försäkringsfrågor prövar tvister inom försäkringsområdet. Nämnden prövar dock inte tvister rörande medicinska bedömningar. Anmälan till ARN måste göras inom ett år från det att du framfört ditt klagomål till If.

Observera att endast konsumenter kan få sitt ärende prövat.

Telefon: 08-508 860 00

Postadress: Box 174, 101 23 Stockholm

Internet: www.arn.se

Om du bor i ett annat EU-land kan EU-kommissionens onlineplattform, <http://ec.europa.eu/odr> användas.

Nämnd för rättsskyddsfrågor (FNR)

Nämnden prövar tvister inom rättsskyddsförsäkringen och motsvarande del i trafikförsäkringen. Anmälan till FNR måste göras inom ett år efter det att du framfört ditt klagomål till If.

Postadress: Box 24067, 104 50 Stockholm

Telefon: 08 - 552 787 20

Internet: forsakringsnamnder.se

Konsumenternas försäkringsbyrå

Privatpersoner kan få upplysningar och vägledning i försäkringsfrågor av Konsumenternas försäkringsbyrå.

Telefon: 0200-22 58 00, besöksadress: Konsumenternas Försäkringsbyrå, Box 24215, 104 51 Stockholm (Karlavägen 108)

Hemsida: <https://www.konsumenternas.se/om-oss/forsakringsbyran>

Domstol

Som i alla andra tvister kan du också vända sig till domstol för att få din sak prövad. Ta kontakt med närmaste tingsrätt för mer information.

EUs onlineplattform

EUs onlineplattform kan användas för klagomål som rör köp av tjänster och varor på nätet. (Onlineplattformen är upprättad primärt för gränsöverskridande frågor där parterna finns i olika länder, men utesluter inte att nationella frågor kan prövas.) Länken till portalen finner du på vår hemsida www.if.se under rubriken «Om du inte är nöjd».

Environmental, social and governance criteria (ESG)

If tar som företag ett stort ansvar för att säkerställa att vi efterlever de krav som ställs i FNs Global Compact och i övrigt tar vårt samhällsansvar. Vi förutsätter att detta även gäller våra samarbetspartners och kunder. Detta kan leda till att If kan komma att neka till att teckna eller förnya försäkring med företag och organisationer som inte uppfyller kriterierna.

Information om de försäkringsprodukter avtalet omfattar

Vi har valt ut några särskilt viktiga regler och bestämmelser som du bör läsa snarast. Det är den fullständiga texten under respektive avsnitt i försäkringsvillkoren tillsammans med uppgifterna i försäkringsbrevet som bestämmer innehållet i ditt försäkringsskydd.

Anmälan om skada

För att vi ska kunna hjälpa dig så effektivt som möjligt ska en eventuell skada anmälas till If utan dröjsmål. Om skadan inte anmäls i tid kan det i vissa fall påverka ersättningen. Mer om detta står att läsa i villkoren. Anmälan kan göras på telefonnummer 0771-81 58 18 hela dygnet alla dagar på året eller via mail till skadeservice@if.se. Vid större skador är vi - oavsett tidpunkt på dygnet - snabbt på plats och vidtar åtgärder för att rädda värden och få verksamheten att komma igång igen så snabbt som möjligt.

Begränsningar i försäkringen

Försäkringsvillkoren talar om vad försäkringen gäller och inte gäller för. Det kan finnas undantag under vissa ersättningsmoment. I så fall framgår det av villkoren under det moment som berörs.

Viktiga säkerhetsföreskrifter

I villkoren finns det säkerhetsföreskrifter som måste följas. Syftet med dessa föreskrifter är att förhindra att du drabbas av skador. Om dessa inte följs kan ersättningen sättas ned.

Tjänstereseförsäkring

Om du har anställda som ska vara borta längre tid än ett år och kommer att vara stationerade utomlands rekommenderar vi vår utlandsplaceringsförsäkring. Kontakta oss om du vill veta mer.

Mer än bara en försäkring

Som kund hos If kan du räkna med att bli väl omhändertagen. Om du drabbas av en skada i utlandet, kontakta den av If kontrakterad larmcentral. De kan t.ex. ordna sjuktransporter, sköta kontakten med sjukhus och läkare och ställa betalningsgarantier när det krävs.

Särskilda situationer

Det finns vissa situationer som ökar den risk du utsätter dig för, t.ex. om du idrottar på en hög nivå, om du utövar särskilt riskfyllda aktiviteter eller om du reser i särskilt riskfyllda områden. Om du vill vara skyddad även i dessa situationer ska du höra av dig till If för att köpa ett tilläggsavtal. Om du har tecknat ett tilläggsavtal framgår det av försäkringsbrevet.

Viktigt att komma ihåg

Om försäkringen ska utökas att gälla för fler personer är det viktigt att ni hör av er till If, så går vi gemensamt igenom ert försäkringsskydd för att säkerställa att personalen får rätt skydd.

1 Försäkringsavtalet

1.1 Försäkringsavtalet, avtalsparter och försäkrad

1.1.1 Försäkringsbolaget

If Skadeförsäkring AB (publ). Anges i det följande som If.

1.1.2 Försäkringstagaren

Den som tecknat försäkringsavtal med If. Vem som är försäkringstagare framgår av försäkringsbrevet.

1.1.3 Den försäkrade

Vid *företagsförsäkring* och *konsumentförsäkring* den vars intresse är försäkrat mot skadan.

Vid *personförsäkring* den på vars liv eller hälsa en försäkring gäller.

1.2 Avtalets ingående (första avtalstiden)

1.2.1 Avtals- och ansvarstid

Om inte annat avtalats eller framgår av omständigheterna är avtalstiden ett år räknat från klockan 00.00 (svensk tid) den begynnelse dag som If och försäkringstagaren avtalat om.

Ingås försäkringsavtalet på begynnelse dagen räknas avtalstiden från den tidpunkt på dagen då försäkringsavtalet tecknas.

Tiden när If är ansvarigt för försäkringsfall (ansvarstid) anges i respektive produktvillkor.

If kan föreskriva att ansvarstiden inträder först när premien kommit If tillhanda (kontantklausul).

1.2.2 Upplyningsplikt

De uppgifter som har betydelse för Ifs riskbedömning framgår av försäkringsbrevet och/eller annan försäkringshandling i förekommande fall.

Försäkringstagaren ska

- a) på begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för om försäkringen ska meddelas, utvidgas eller förnyas, och
- b) ge riktiga och fullständiga svar på Ifs frågor.

Om det är *företagsförsäkring* ska försäkringstagaren också

- c) utan förfrågan lämna uppgift om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen, och
- d) under avtalstiden på begäran ge upplysning om förhållanden som anges ovan.

Vid försäkring som inte är *personförsäkring* ska försäkringstagaren också

- e) utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna, om försäkringstagaren inser att If tidigare har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen. Detta gäller även uppgifter som If fått av annan än försäkringstagaren.

Vid *personförsäkring* är försäkringstagaren och försäkrade skyldiga att under avtalstiden medverka till att If får upplysningar om ekonomiska förhållanden som efterfrågats av If.

1.2.3 Upplysningar avseende försäkrads förhållanden

Försäkringstagarens upplysningsplikt omfattar även samtliga försäkrades förhållanden.

Vid *personförsäkring* är den försäkrade skyldig att lämna upplysningar i samma uträkning som försäkringstagaren om försäkringen har tecknats med den försäkrades kännedom eller på dennes uppdrag.

1.2.4 Konsekvenser om upplysningsplikten inte fullgörs

1.2.4.1 Svikligt förfarande eller förfarande i strid mot tro och heder

Om försäkringstagaren vid fullgörande av sin upplysningsplikt förfar svikligt eller i strid mot tro och heder är försäkringsavtalet ogiltigt och If fritt från ansvar för skadehändelse. If äger rätt till den betalade premien fram till dess ogiltigheten upptäcktes.

1.2.4.2 Uppsåttligt eller oaktsamt eftersättande av upplysningsplikten

Om försäkringstagaren på annat sätt uppsåttligen eller av oaktsamhet har eftersatt sin upplysningsplikt är If fritt från ansvar om If inte skulle ha meddelat försäkring om upplysningsplikten hade fullgjorts. Om If skulle ha meddelat försäkring mot högre premie eller i övrigt på andra villkor, är Ifs ansvar begränsat till vad som svarar mot betald premie eller de villkor som egentligen skulle ha gällt. Har If inte tagit återförsäkring som annars skulle ha tecknats ska ansvaret anpassas efter detta.

Ansvarsbegränsningen gäller även i förhållande till annan försäkrad än den som eftersatt sin upplysningsplikt. Detta gäller inte borgenärer med förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt.

För *trafikförsäkring* gäller att If enbart har rätt till resterande premie om oriktiga eller ofullständiga uppgifter har medfört för låg premie.

Vid *konsumentförsäkring* tillämpar If försäkringsavtalslagen 4 kap. 2 §.

1.2.4.3 När det inte blir konsekvenser

Konsekvenserna enligt ovan inträder inte om If, när upplysningsplikten eftersattes, insåg eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga eller ofullständiga. Detsamma gäller om de förhållanden som upplysningarna avsåg saknade betydelse eller senare har upphört att ha betydelse.

1.2.5 Prissättning vid försäkringsförmedlarfullmakt

Vid försäkringsavtal med försäkringsförmedlarfullmakt utför försäkringsförmedlaren vissa tjänster för försäkringstagarens räkning. Ersättning för detta arbete avtalas mellan försäkringstagaren och försäkringsförmedlaren. Detta påverkar också priset på försäkringen.

Om försäkringsförmedlarfullmakten återkallas eller upphör att gälla under försäkringsåret kommer försäkringsförmedlarens tjänster istället att utföras av Ifs egen personal. För denna hantering har If rätt till priskompensation.

1.2.6 Premiebetalning

Den första premien ska betalas senast på avtalstidens första dag eller på annan senare dag som anges på fakturan. Premien behöver dock inte betalas tidigare än 14 dagar efter det att If sänder faktura till försäkringstagaren. Betalas premien inte inom denna tid är försäkringstagaren i dröjsmål.

Premie för en senare premieperiod behöver inte betalas tidigare än en månad från den dag If sänder ett krav på premien till försäkringstagaren.

Om försäkringstagaren inte betalar hela premiefakturan avkortas avtalsperioden till att svara mot förhållandet mellan betald premie och den premie som skulle ha betalats. Samma regel tillämpas om försäkringstagaren under avtalstiden utvidgar försäkringen men inte betalar tilläggspremien. Vid den förkortade avtalsperiodens slut kommer försäkringsavtalet från denna tidpunkt att förnyas under ett år om inget annat avtalas.

Betalas premien efter förfallodagen har If rätt att erhålla dröjsmålsränta enligt räntelagen samt ersättning för kostnader enligt lag på grund av dröjsmålet.

Försäkringstagaren anses ha betalat premien när han lämnat ett betalningsuppdrag avseende premien till en bank eller någon annan liknande betalningsförmedlare.

1.3 Riskökning

1.3.1 Upplysningsplikt vid riskökning

Företagsförsäkring och konsumentförsäkring

Försäkringstagaren ska utan oskäligt dröjsmål anmäla till If om risken för försäkringsfall ökat genom ändring

- a) av ett förhållande som anges i försäkringsavtalet och beträffande *konsumentförsäkring* som är av väsentlig betydelse för risken.
b) av ett sådant förhållande som försäkringstagaren uppgett för If i samband med avtalsslutet.

För *konsumentförsäkring* gäller endast punkten a).

Personförsäkring

Försäkringstagaren ska utan oskäligt uppehåll anmäla till If om försäkringstagaren eller försäkrad inom den försäkrade omfattningen ändrar levnadsförhållanden såsom, yrkesverksamhet, bostadsort eller liknande.

1.3.2 Konsekvenser om upplysningsplikten inte fullgörs

Har risken för försäkringsfall ökat och försäkringstagaren inte fullgjort sin upplysningsplikt vid riskökning är If helt eller delvis fritt från ansvar enligt vad som sägs i försäkringsavtalslagen.

Ansvarsbegränsningen i föregående stycke gäller även i förhållande till annan försäkrad än den som inte fullgjort sin upplysningsplikt vid riskökning. Detta gäller inte borgenärer med förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt.

Vid *personförsäkring* påverkas inte Ifs ansvar av att den försäkrades hälsotillstånd försämras.

1.4 Utvidgningar eller inskränkningar under avtalstiden

1.4.1 Försäkringstagarens ändringsrätt

Om försäkringstagaren under avtalstiden vill

- att försäkringen ska utvidgas gäller i tillämpliga delar vad som sägs om nyteckning i kapitel 1.2.
- begränsa försäkringens omfattning gäller i tillämpliga delar vad som sägs om avslut av försäkringsavtalet i kapitel 1.6.

1.4.2 Premiereglering efter avtalstidens slut

För vissa delar av försäkringen, vilka är markerade i försäkringsbrevet, betalar försäkringstagaren en preliminär premie för avtalstiden som baserar sig på budgeterade eller föregående års värden. Ändring av dessa värden behöver inte anmälas till If under avtalstiden. Efter anmodan ska försäkringstagaren lämna uppgift om verkliga värden för avtalstiden. Den definitiva premien fastställs därefter på grundval av detta.

I det fall försäkringstagaren inte lämnar begärda uppgifter inom angiven tid, har If rätt att fastställa premien till vad som kan anses skäligt.

1.5 Förnyelse av försäkringsavtalet

1.5.1 Ändring i försäkringen i samband med förnyelse

Reglerna om försäkringstagarens upplysningsplikt och upplysningar gällande försäkrads förhållanden i samband med nyteckning gäller även vid förnyelse.

Vill If ändra försäkringen i samband med en förnyelse, ska If skriftligen ange ändringen senast samtidigt med kravet på premie för den förnyade försäkringen. Den förnyade försäkringen gäller då för den tid och på de villkor som If har angett.

Ändring av *personförsäkring* regleras, förutom av bestämmelsen ovan, av försäkringsavtalslagen 11 kap. och förbehåll i produktvillkor.

1.5.2 Avtals- och ansvarstid

Har inte en giltig uppsägning skett förnyas försäkringen med en avtalstid om ett år, på de villkor i övrigt som har gällt innan förnyelsen. Detta gäller dock inte om annat har avtalats eller framgår av omständigheterna. Vid *företagsförsäkring* har If rätt att inte förnya försäkringen om försäkringstagaren är i dröjsmål med premiebetalningen från föregående avtalstid.

Avtalstiden för en förnyad försäkring börjar när den föregående upphör.

Tiden när If är ansvarigt för försäkringsfall (ansvarstid) anges i respektive produktvillkor.

If kan i försäkringsbrevet förbehålla sig rätten att ansvarighetstiden inträder först när premien kommit If tillhanda (kontantklausul).

1.5.3 Premiesättning vid försäkringsförmedlarfullmakt

Samma gäller som vid nyteckning, se 1.2.5.

1.5.4 Premiebetalning

Förnyelsepremien ska betalas senast på den nya avtalstidens första dag eller på annan senare dag som anges på fakturan. Premien behöver dock inte betalas tidigare än en månad efter det att If sânt premiefaktura till försäkringstagaren. Betalas premien inte inom denna tid är försäkringstagaren i dröjsmål.

Premie för en senare premieperiod behöver inte betalas tidigare än en månad från den dag If sände ett krav på premien till försäkringstagaren.

Om försäkringstagaren inte betalar hela premiefakturan avkortas avtalsperioden till att svara mot förhållandet mellan betald premie och den premie som skulle ha betalats. Samma regel tillämpas om försäkringstagaren under avtalstiden utvidgar försäkringen men inte betalar tilläggspremien. Vid den förkortade avtalsperiodens slut kommer försäkringsavtalet från denna tidpunkt att förnyas under ett år om inget annat avtalas.

Betalas premien efter förfallodagen har If rätt att erhålla dröjsmålsränta enligt räntelagen samt ersättning för kostnader enligt lag på grund av dröjsmålet.

Försäkringstagaren anses ha betalat premien när han lämnat ett betalningsuppdrag avseende premien till en bank eller någon annan liknande betalningsförmedlare.

1.5.5 Återupplivning samt premiebetalning som begäran om ny försäkring

Om det inte är *personförsäkring* och försäkringstagaren betalar en premie inom tre månader efter det att försäkringen har upphört på grund av uppsägning till följd av obetald premie, ska detta anses som en begäran om en ny försäkring på samma villkor från och med dagen efter den då premien betalades. Vill If inte meddela försäkring enligt försäkringstagarens begäran, ska en underrättelse om detta sändas till försäkringstagaren inom 14 dagar från den dag då premien betalades. Annars anses en ny försäkring ha tecknats i enlighet med försäkringstagarens begäran.

Om det är *personförsäkring* och försäkringstagaren betalar en premie inom tre månader efter det att försäkringen har upphört på grund av uppsägning till följd av obetald premie, återupplivas försäkringen på oförändrade villkor. Ansvarstiden börjar då dagen efter det att premien betalas.

1.6 Avslut av försäkringsavtal

1.6.1 Uppsägning till avtalstidens utgång

1.6.1.1 Försäkringstagarens uppsägning

Om försäkringstagaren inte vill förnya försäkringen ska If meddelas detta senast en månad före avtalstidens slut. Om det är *konsumentförsäkring* eller *personförsäkring* får försäkringstagaren när som helst säga upp försäkringen att upphöra vid avtalstidens utgång.

Om det är *företagsförsäkring* och If i samband med förnyelse vill ändra i försäkringen har försäkringstagaren rätt att senast 14 dagar efter det att meddelandet om ändringen sänts säga upp försäkringsavtalet. Försäkringsavtalet upphör då att gälla vid avtalstidens utgång eller, om försäkringsavtalet förnyats, med omedelbar verkan.

1.6.1.2 Ifs uppsägning

Om If inte vill förnya försäkringen gäller följande.

a) Om det är *företagsförsäkring* får If säga upp försäkringen att upphöra vid avtalstidens utgång. Uppsägningen ska göras skriftligen och sändas till försäkringstagaren senast en månad innan avtalstiden går ut.

b) Om det är *konsumentförsäkring* eller *personförsäkring* får If säga upp försäkringen att upphöra vid avtalstidens utgång. Uppsägningen ska göras

skriftligen och sändas till försäkringstagaren senast en månad innan avtalstiden går ut. Den ska för att få verkan innehålla en förfrågan om försäkringstagaren vill ha försäkringen förnyad. Begär försäkringstagaren att försäkringen förnyas, gäller uppsägningen bara om det finns särskilda skäl att vägra försäkring med hänsyn till sådana omständigheter som anges i försäkringsavtalslagen 3 kap. 1 § (*konsumentförsäkring*) respektive försäkringsavtalslagen 11 kap. 1 § (*personförsäkring*).

1.6.2 Förtida uppsägning

1.6.2.1 Försäkringstagarens uppsägning

Försäkringstagaren får säga upp försäkringen att upphöra före avtalstidens utgång, om

- a) If väsentligt åsidosätter sina skyldigheter enligt försäkringsavtalslagen eller enligt försäkringsavtalet,
- b) försäkringsbehovet faller bort, dock inte genom att försäkringstagaren tecknat eller avser att teckna försäkring i annat försäkringsbolag, eller det inträffar någon annan liknande omständighet,
- c) If har ändrat försäkringsavtalet under avtalstiden,

samt om det är *konsumentförsäkring* även om

- d) försäkringen har förnyats och försäkringstagaren ännu inte har betalat premie för den nya premieperioden,
- e) försäkringstagaren efter förnyelse tecknar en motsvarande försäkring hos ett annat försäkringsbolag utan att betala premie för den förnyade försäkringen, anses denna uppsagd med omedelbar verkan eller
- f) det i annat fall föreligger en ny omständighet av väsentlig betydelse för försäkringsförhållandet.

Om inte annat anges, får uppsägningen verkan dagen efter den dag då If mottog uppsägningen. Försäkringen kan också sägas upp med verkan från och med en viss dag i framtiden.

Om det är *personförsäkring* får försäkringstagaren när som helst säga upp försäkringen att upphöra omedelbart.

Försäkringstagaren får säga upp försäkringen i förtid också i några andra situationer som anges i försäkringsavtalslagen (t ex konkurs och likvidation).

1.6.2.2 Ifs uppsägning

If får säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter den dag uppsägningen sändes

- a) vid dröjsmål med premiebetalning som inte är av ringa betydelse
- b) om försäkringstagaren eller den försäkrade grovt har åsidosatt sina förpliktelser mot If eller om det annars finns synnerliga skäl,

samt om det är *företagsförsäkring* dessutom

- c) om försäkringstagaren eller den försäkrade har väsentligt åsidosatt sina förpliktelser mot If, eller
- d) om ett i villkoren angivet förhållande av väsentlig betydelse för risken har ändrats på ett sätt som If inte kan antas ha tagit i beräkning.

Uppsägningen ska ske utan oskäligt dröjsmål från det att If fick kännedom om det förhållande som den grundas på. Annars förlorar If rätten att säga upp försäkringen på grund av förhållandet, om inte försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder.

Om det är *konsumentförsäkring* eller *personförsäkring* får inte If åberopa dröjsmål vid vissa hinder för premiebetalning enligt försäkringsavtalslagen 5 kap. 2 § respektive försäkringsavtalslagen 13 kap. 2 §.

Om det är *personförsäkring* har If inte rätt att säga upp försäkringen på grund av att den försäkrades hälsotillstånd försämrats.

Om det är *personförsäkring* förbehåller sig If rätt till uppsägning i enlighet med vad som sägs i respektive produktvillkor, om förbehållet behövs på grund av försäkringens art eller någon annan särskild omständighet. En uppsägning eller ett meddelande om ändring med stöd av förbehållet får verkan en månad efter det att If sände uppsägningen eller meddelandet.

Om If under avtalstiden får kännedom om att upplysningsplikten vid tecknandet av *personförsäkring* har åsidosatts, får If säga upp försäkringen för upphörande eller ändring. Uppsägningen ska göras skriftligen och med tre månaders uppsägningstid, räknat från det att If sände den. Skulle If, om upplysningsplikten hade fullgjorts, ha meddelat försäkring mot högre premie eller i övrigt på andra villkor än som avtalats, har försäkringstagaren rätt till fortsatt försäkring med det försäkringsbelopp som svarar mot den premie och de villkor i övrigt som avtalats. Begäran om fortsatt försäkring ska framställas före uppsägningstidens utgång. I uppsägningen ska anges under vilka förutsättningar en försäkringstagare har rätt till fortsatt försäkring, annars får uppsägningen ingen verkan.

Samtliga försäkringsavtal förutom personförsäkringsavtal som gäller mellan If och försäkringstagaren och denne närstående juridiska personer får, vid svek eller förfarande i strid mot tro och heder, sägas upp av If med 14 dagars varsel. Med närstående avses sådana juridiska personer i vilka försäkringstagaren har betydande beslutande- eller äganderätt.

1.6.3 Premie när försäkringsavtalet upphör

Upphör försäkringen i förtid, har If rätt till den premie som skulle ha betalats om avtal hade slutits för den tid under vilken If har varit ansvarigt. Har högre premie betalats, ska If betala tillbaka det överskjutande beloppet. If återbetalar inte automatiskt belopp som understiger 60 kronor, såvida försäkringstagaren inte begär detta.

Är försäkringsavtalet ogiltigt får If ändå behålla betald premie för förfluten tid.

2 Vid skada

2.1 Framkallande av försäkringsfall

Om den försäkrade framkallat ett försäkringsfall

- a) uppsåtligt betalas ingen ersättning.
- b) genom grov vårdslöshet eller genom att den försäkrade måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa och det är
 - *företagsförsäkring* betalas ingen ersättning.
 - *konsument- eller personförsäkring*, kan ersättningen utebli eller minskas med ett särskilt avdrag efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Faktorer som kan ha särskild betydelse vid bedömning är om du i samband med försäkringsfallet använder alkohol, annat berusningsmedel eller läkemedel på sådant sätt att det påverkar ditt handlande.
- c) genom vårdslöshet som inte är grov kan detta medföra nedsättning i den mån det särskilt anges i ett produktvillkor.

Om den försäkrade förvärrat följderna av en skada gäller vad som sägs i föregående stycke i den utsträckning förhållandet har påverkat skadan.

För sjukförsäkrings- och olycksfallsskada som drabbar underårig samt för självmord vid livförsäkring finns särskilda regler i försäkringsavtalslagen 12 kap. 8 § och 9 §.

För nedsättning av trafikskadeersättning gäller trafikskadelagen.

2.2 Förhindra eller minska skadan

2.2.1 Räddningsplikt

När ett försäkringsfall inträffar eller kan befaras vara omedelbart förestående, dvs även när händelse som kan förväntas föranleda skadeståndskrav inträffar, ska den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att hindra eller minska skadan.

Den försäkrade ska snarast möjligt underrätta If och är skyldig att följa de föreskrifter som If kan lämna med anledning av skadehändelsen.

2.2.2 Bevara Ifs regressrätt

Om någon som inte är part i försäkringsavtalet är ersättningsskyldig ska den försäkrade också vidta åtgärder för att bevara den rätt If kan ha mot denne.

2.2.3 Medgivande av ansvar

Den försäkrade får inte utan Ifs godkännande betala krav eller medge ansvar som kan föranleda anspråk mot If.

2.2.4 Vid olycksfall eller sjukdom

Om den försäkrade råkar ut för ett olycksfall eller drabbas av sjukdom ska den försäkrade

- snarast anlita läkare
- följa läkares föreskrifter
- följa Ifs anvisningar,

2.2.5 Räddningskostnad

If ersätter skäliga kostnader för åtgärd för att hindra eller minska skada som omfattas eller skulle ha omfattats av försäkringen, under förutsättning att If föreskrivit åtgärden eller den med hänsyn till omständigheterna är försvarlig. Ersättning lämnas dock inte om den försäkrade har rätt till ersättning från annan enligt lag, författning, avtal, garanti eller liknande åtagande.

För *företagsförsäkring* som är *egendomsförsäkring* och *ansvarsförsäkring* gäller dock att den sammanlagda ersättningen för skada och räddningskostnad begränsas till försäkringsbeloppet. För *egendomsförsäkring* utan försäkringsbelopp är högsta ersättning för räddningskostnad 20 % av skadebeloppet, dock högst 1 000 000 kronor.

2.2.6 Konsekvenser vid åsidosättande av 2.2.1-2.2.3

Har den försäkrade uppsåtligt åsidosatt sina skyldigheter enligt 2.2.1-2.2.3 och detta medfört skada för If, kan ersättningen sättas ned såvitt angår denne efter vad som är skäligt med hänsyn till dennes förhållanden och omständigheterna i övrigt. Detsamma gäller om den försäkrade har åsidosatt sina skyldigheter enligt 2.2.1-2.2.3 med vetskap om att det innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa eller annars genom grov vårdslöshet. Redan utbetald försäkringsersättning ska återbetalas till If i samma utsträckning som nedsättning skulle ha skett.

Om det är *företagsförsäkring* gäller första stycket även om den försäkrade handlat med försummelse som inte är ringa.

I vissa produktvillkor kan närmare anvisningar finnas för när och med vilka belopp nedsättning ska ske.

För nedsättning av trafikskadeersättning gäller trafikskadelagen.

2.3 Skadeanmälan och begäran om försäkringsersättning

2.3.1 Skyldigheten att dokumentera skada och medverka i skadereglering

Det åligger den försäkrade att dokumentera skadan i syfte att fastställa dess orsak och omfattning.

Den försäkrade ska på begäran av If lämna upplysningar och tillhandahålla verifikationer, bevis, läkarintyg, dödsfallsintyg, originalkvitton, och andra handlingar som If behöver för att reglera skadan.

Skadad egendom ska sparas och om If så begär överlämnas till If.

Den försäkrade är skyldig att följa Ifs anvisningar om val av reparatör eller metod för reparation eller sanering.

Den som begär försäkringsersättning är skyldig att medverka till besiktning som If vill utföra i anledning av inträffad skada.

Dokumentations- och medverkansskyldigheten gäller även i den utsträckning det behövs för Ifs regress.

Den försäkrades dokumentation av skadan och medverkan i skaderegleringen ska ske utan ersättning.

If betalar inte heller ersättning för den försäkrades kostnader för utomstående experter såsom ekonomer, jurister eller tekniker, om inget annat avtalats.

2.3.2 Skadeanmälan

Skadehändelse som

- har inträffat
 - den försäkrade inser eller borde inse kommer att inträffa eller
 - den försäkrade befärar eller borde befara kommer att inträffa
- ska anmälas till If utan dröjsmål.

2.3.3 Begäran om försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd

Den som begär försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd ska

- a) visa att försäkringsfall föreligger
- b) lämna specificerat krav på ersättning enligt Ifs anvisningar
- c) om annan försäkring gäller för samma skada, upplysa If om detta
- d) göra polisanmälan på den ort där skadan inträffat samt sända anmälan till If vid
 - stöld eller annat tillgrepp,
 - inbrott,
 - rån, hot eller överfall,
 - förmögenhetsbrott eller
 - i tillämpliga fall, misstanke om eller försök till sådana brott.

Anspråk på försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd ska anmälas till If senast ett år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskydd inträdde. Det som anges i detta stycke påverkar inte en skadelidandes rätt att rikta direktkrav mot If enligt 9 kap. 7 § första stycket 1 försäkringsavtalslagen (2005:104).

För *motorförsäkring* och *konsumentförsäkring* gäller endast preskriptionsreglerna i 2.8.

2.3.4 Konsekvenser om skadeanmälan och begäran om ersättning är fel

Om den försäkrade har försummat att följa bestämmelserna om val av reparatör eller metod för reparation eller sanering, dokumentation, medverkan, besiktning, skadeanmälan eller hur ersättningsanspråk ska framställas till If gäller följande.

Om försummelsen har medfört skada för If, kan den ersättning som annars skulle ha betalats sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Vid *ansvarsförsäkring* gäller dessutom att, om If har utbetalt ersättning till den skadelidande, If har rätt att från den försäkrade återkräva en skälig del av vad If utbetalt.

Nedsättning sker inte om försummelsen har varit ringa.

För nedsättning av trafikskadeersättning gäller trafikskadelagen.

Om den försäkrade försummat att följa bestämmelsen om när ersättningsanspråk ska anmälas till If är If fritt från ansvar.

2.3.5 Oriktiga uppgifter i samband med skada

Om den försäkrade eller någon annan som begär ersättning av If efter ett försäkringsfall uppsåtligen eller av grov vårdslöshet oriktigt har uppgett, förtigit eller dolt något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som annars skulle ha betalats till honom sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

2.4 Ifs hantering av skada

När If har mottagit skadeanmälan ska If vidta de åtgärder som behövs för att skadan utan oskäligt dröjsmål ska kunna regleras.

2.4.1 Skaderegistrering

If har rätt att registrera skador i försäkringsbranschens gemensamma skadeanmälningsregister (GSR). Registret används endast i samband med skadereglering. Personuppgiftsansvarig för det gemensamma skadeanmälningsregistret är Skadeanmälningsregistret AB.

2.4.2 Regressrätt

I samma utsträckning som If har betalat ersättning för skada, övertar If den försäkrades rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan eller enligt åtagande svarar för skadan.

Vid regress avseende trafikskadeersättning gäller trafikskadelagen.

Om Ifs skadeersättning avser försäkringstagarens ersättningsskyldighet gentemot annan försäkrad eller hans åtagande att teckna försäkring anses den skada som If betalat uppkommen enbart hos försäkringstagaren.

För *personförsäkring* gäller bestämmelserna i försäkringsavtalslagen 16 kap. 10 §, istället för vad som anges ovan.

Ifs rätt att framställa regress innebär inte en skyldighet för If att framställa sådant krav.

2.4.3 Reglering av skada mellan försäkringsbolag

Krav från ansvarsförsäkringsgivare i enlighet med den mellan försäkringsbolagen träffade regressöverenskommelsen regleras av If utan att skadeanmälan från den försäkrade krävs.

2.4.4 Dubbelförsäkring

Om det är *företagsförsäkring* och samma intresse har försäkrats mot samma risk hos flera försäkringsgivare, är varje försäkringsgivare ansvarig mot den försäkrade som om den försäkringsgivaren ensam hade meddelat försäkring. Den försäkrade har dock inte rätt till högre ersättning från försäkringsgivarna än som sammanlagt svarar mot skadan. Överstiger summan av ersättningarna skadan, fördelas ansvarigheten mellan försäkringsgivarna efter förhållandet mellan ersättningsbeloppen.

Är det som omfattas av denna försäkring även försäkrat genom annan försäkring och det finns förbehåll i den om dubbelförsäkring, gäller samma förbehåll för denna försäkring. Ansvarigheten fördelas då mellan försäkringarna på sätt som anges i tillämplig försäkringsavtalslag.

För vissa fall av dubbelförsäkring tillämpas fördelning i enlighet med en mellan försäkringsbolagen träffad dubbelförsäkringsöverenskommelse (DÖ).

2.5 Mervärdesskatt (Moms)

If betalar inte moms när

- försäkringstagaren,
 - den försäkrade,
 - den skadelidande eller
 - ägaren eller uthyraren av den försäkrade egendomen
- är redovisningsskyldig för sådan skatt.

Försäkringstagaren och den försäkrade ska på begäran utnyttja sin avlyftningsrätt och till If betala moms som If betalt till skadelidande.

2.6 Självrisk och karens

2.6.1 Självrisk

Från ersättningen görs vid varje skada avdrag med den självrisk som framgår av försäkringsbrevet. I vissa fall kan självrisken vara högre eller lägre än vad som anges där och extra självrisk kan tillkomma, detta framgår i så fall av villkorsavsnittet för försäkringsformen.

Om ersättning i en skada ska betalas genom flera av försäkringstagarens företagsförsäkringar hos If avgår endast en självrisk – den högsta – från det sammanlagda skadebeloppet.

2.6.2 Procentuell självrisk

Procentuella självrisker är antingen i procent av basbeloppet eller i procent av skadekostnaden. I det senare fallet beräknas självrisken på den del av skadekostnaden som överstiger grundsjälvrisken. Självrisken i procent av basbeloppet avrundas nedåt till jämnt hundratal kronor.

2.6.3 Karens

Under karenstid lämnas ingen ersättning. Karenstiden räknas från och med första arbetsdagen utom för avbrottsförsäkring vid uthyrning av bostäder eller lokaler då den räknas från dagen efter skadan.

2.7 Försäkring ersättning

2.7.1 Tidpunkt för betalning av ersättning

If ska betala ersättning senast en månad efter det att den ersättningsberättigade gjort vad som åligger denne.

Har den som begär ersättning uppenbarligen rätt till åtminstone ett visst belopp ska detta genast betalas ut i avräkning på den slutgiltiga ersättningen.

När det gäller egendom som repareras eller återanskaffas ska If betala ersättning senast en månad efter det att den ersättningsberättigade visat att egendomen reparerats eller återanskaffats.

Om polisutredning eller värdering av värderingsman avvaktas eller om myndighet meddelar beslut eller annan liknande händelse inträffar som

påverkar Ifs möjlighet att betala ersättning, betalar If ersättning senast en månad efter det att hindret har upphört.

Livränta betalas successivt.

2.7.2 Ränta på försäkringsersättning vid dröjsmål

Betalas ersättning senare än vad som sagts i 2.7.1 betalas dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

Under tid som hinder för utbetalning föreligger i form av polisutredning, värdering av värderingsman, myndighetsbeslut eller annan liknande händelse betalas ränta enligt riksbankens referensränta.

Vid *företagsförsäkring* betalas inte ränteersättning om den understiger 500 kronor.

2.7.3 Force majeure

If är inte ansvarigt för förlust som kan uppstå om skadeutredning, utbetalning av ersättning eller återställande av skadad egendom fördröjs på grund av

- krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution, uppror eller upplöpp
- arbetsmarknadskonflikt, även om If vidtagit eller är föremål för konfliktåtgärder
- konfiskation eller nationalisering
- rekvisition, destruktion av eller skada på egendom genom order från regering eller myndighet.

2.7.4 Ifs kvittningsrätt

If har rätt, men inte skyldighet, att kvitta varje förfallet belopp som If har att fordra från den försäkrade mot varje fordran som denne har mot If.

Vid personskadeersättning kan Ifs kvittningsrätt vara begränsad genom lag.

2.8 Preskription

Den som vill göra anspråk på försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd förlorar sin rätt om han inte väcker talan mot If inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde.

Om det är *företagsförsäkring* kan If, för att påskynda att slutlig uppgörelse träffas, skriftligen förelägga den försäkrade att väcka talan mot If inom ett år från den dag den försäkrade fick del av föreläggandet. Det som anges i detta stycke påverkar inte en skadelidandes rätt att rikta direktkrav mot If enligt 9 kap. 7 § första stycket 1 försäkringsavtalslagen (2005:104).

Har den försäkrade framställt ersättningsanspråk till If i tid, har han alltid sex månader på sig att väcka talan sedan If lämnat slutligt besked i ersättningsfrågan.

2.9 Värdering

2.9.1 Tid och plats för värdering

Värdering ska göras med utgångspunkt från prisläget i Sverige vid skadetillfället.

2.10 Undantag

Utöver nedan undantag kan det finnas ytterligare undantag i respektive produktvillkor.

2.10.1 Begränsning och undantag på grund av sanktioner/exportkontroll

Ingen (åter)försäkringsgivare ska vara skyldig att tillhandahålla skydd eller betala någon ersättning eller tillhandahålla någon förmån enligt detta avtal i den utsträckning tillhandahållandet av ett sådant skydd, förmån eller betalning av sådan ersättning skulle exponera (åter)försäkringsgivaren för överträdelse, verkställighetsåtgärd eller andra negativa åtgärder under en sanktion, förbud eller begränsning enligt FN:s resolutioner, handels- eller ekonomiska sanktioner eller exportkontroller, lagar eller förordningar i Europeiska Unionen, Storbritannien eller USA (inklusive de som är tillämpliga på varor, programvara eller teknik som (åter)försäkras enligt detta avtal).

2.10.2 Virus, undantag vid epidemi eller pandemi

Detta undantag tillämpas på:

- *Ansvarsförsäkring* (verksamhetsansvar, produktansvar, professionsansvar, VD-/styrelseansvar m.fl.)
- Miljökostnadsförsäkring
- Patientförsäkring
- Behandlingskadeförsäkring
- Förmögenhetsbrottsförsäkring
- Databrottsförsäkring
- Transportansvarsförsäkring (transportöransvar, speditöransvar, terminalansvar, skeppsmäklaransvar, fartygsagentansvar).

Försäkringen gäller inte för förlust, skada eller skadeståndskrav orsakade av en pandemi eller epidemi, om WHO (World Health Organisation) eller ett liknande godkänt nationellt eller internationellt organ officiellt har fastställt att det är en pandemi eller epidemi, och som beror på:

- faktiska, påstådda, befarade eller hotande virus, inklusive men inte begränsat till sjukdomar som uppstår till följd av någon typ av virus samt okända virus och alla mutationer eller varianter av virus och/eller
- åtgärder som vidtagits eller som man underlåtit att vidta för att kontrollera, förebygga eller pressa ned spridningen eller som på något sätt bemöter sådana faktiska, påstådda, befarade eller hotande virus.

2.10.3 Undantag beträffande specifika risker relaterade till Ryssland

Försäkringen gäller inte för:

- Transport av varor inom, till, från eller genom den Ryska federationen, Belarus, alla icke-statligt kontrollerade områden i Ukraina eller den Ryska federationens territorialvatten.
- Skador eller ersättningskrav rörande transport av varor inom, till, från eller genom den Ryska federationen, Belarus, alla icke-statligt kontrollerade områden i Ukraina eller den Ryska federationens territorialvatten.
- Egendom, eller skada på egendom, av vad slag det vara må, som direkt eller indirekt har köpts eller importerats efter den 31 december 2022 från den Ryska federationen.

Om det inte uttryckligen avtalats och angetts i försäkringsbrevet gäller försäkringen inte heller för transporter, skador eller ersättningskrav av något slag rörande transport, från eller inom Kazakstan, Turkmenistan, Kyrguzstan, Uzbekistan, Tajikistan eller Azerbajjan.

2.10.4 Skada till följd av nukleär, kemisk, biologisk, biokemisk eller elektromagnetisk påverkan

Detta undantag tillämpas på:

- *Ansvarsförsäkring* (verksamhetsansvar, produktansvar, professionsansvar, VD-/styrelseansvar m.fl.)
- Miljökostnadsförsäkring
- Patientförsäkring
- Behandlingskadeförsäkring
- Förmögenhetsbrottsförsäkring
- Databrottsförsäkring
- Transportansvarsförsäkring (transportöransvar, speditöransvar, terminalansvar, skeppsmäklaransvar, fartygsagentansvar)
- *Egendomsförsäkring*
- *Avbrottsförsäkring vid egendomsskada*
- *Entreprenadförsäkring*.

Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt har orsakats av eller kan hänföras till

- joniserande strålning eller radioaktiv förorening från kärnbränsle eller kärnavfall från förbränning av kärnbränsle
- radioaktiva, giftiga, explosiva eller andra farliga egenskaper hos en explosiv kärnteknisk anordning eller komponent i en sådan
- något vapen eller annan anordning som använder kärnklyvning och/eller kärnfusion, eller andra liknande reaktioner eller radioaktiv energi eller radioaktivt material
- radioaktiva, giftiga, explosiva eller andra farliga eller kontaminerande egenskaper hos radioaktivt material, såvida det inte är fråga om radioaktiva isotoper, andra än kärnbränsle, och där sådana isotoper tillverkas, transporteras, lagras eller används för kommersiell jordbruks-, medicinska eller vetenskapliga eller andra liknande fredliga ändamål
- kemiska, biologiska, biokemiska eller elektromagnetiska vapen

oavsett om annan orsak eller händelse, före, samtidigt eller efter, har bidragit till skadan.

2.10.5 Krig, uppror, revolution m.m.

Detta undantag tillämpas på:

- *Ansvarsförsäkring* (verksamhetsansvar, produktansvar, professionsansvar, VD-/styrelseansvar m.fl.)
- Återkallelseförsäkring
- Miljökostnadsförsäkring
- Patientförsäkring
- Behandlingskadeförsäkring
- Förmögenhetsbrottsförsäkring
- Databrottsförsäkring
- Transportansvarsförsäkring (transportöransvar, speditörsansvar, terminalansvar, skeppsmäklaransvar, fartygsagentansvar)
- *Egendomsförsäkring*
- *Avbrottsförsäkring vid egendomsskada*
- *Entreprenadförsäkring*.

Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt har orsakats av eller kan hänföras till krig eller krigsliknande omständigheter (oavsett om krigsförklaring har skett eller inte), handlingar av utländska fiender, fiendtligheter, inbördeskrig, invasion, uppror, statskupp eller revolution eller försök till det, användning av militär styrka eller konfiskering, nationalisering, tvångsinlösen, förstörelse eller skadegörelse av egendom som utförs av statsledning eller andra myndigheter eller på deras order.

Vidare gäller denna försäkring inte för skada vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt har orsakats av eller kan hänföras till ett cyberangrepp som utförts under ledning av eller under kontroll av en stat.

Vid bedömningen av om en stat bär ansvar för ett cyberangrepp ska de objektiva rimliga bevis som försäkringstagaren och försäkringsgivaren har tillgång till beaktas. Detta kan inkludera att regeringen i den stat där det datorsystem som påverkas av cyberangreppet är fysiskt placerat formellt eller officiellt tillskriver ansvaret till en annan stat, de som agerar på en stats uppdrag eller under en stats kontroll.

Med stat avses en suverän stat.

Med cyberangrepp avses användning av ett datorsystem av, under ledning, på uppdrag eller under kontroll av, en stat för att

- störa, förhindra eller neka åtkomst till eller försämra funktionaliteten hos ett datorsystem och/eller
- kopiera, ta bort, manipulera, förhindra åtkomst till eller förstöra information i ett datorsystem.

Med datorsystem avses varje dator, maskinvara, programvara, kommunikationssystem, elektronisk enhet (inklusive men inte begränsat till smarttelefon, bärbar dator, surfplatta och bärbar enhet), server, molninfrastruktur eller mikrokontroller, inklusive liknande system eller konfigurationer av ovannämnda och inklusive all(a) tillhörande indata, utdata, datalagringsenheter, nätverksutrustning eller system för säkerhetskopiering. Denna definition av datorsystem gäller för denna bestämmelse. Om annan definition av datorsystem finns i försäkringsavtalet gäller den definitionen för försäkringen i övrigt.

2.10.6 Terrorhandling

Detta undantag tillämpas på:

- *Ansvarsförsäkring* (verksamhetsansvar, produktansvar, professionsansvar, VD-/styrelseansvar m.fl.)
- Miljökostnadsförsäkring
- Patientförsäkring
- Behandlingskadeförsäkring
- Förmögenhetsbrottsförsäkring
- Databrottsförsäkring
- Transportansvarsförsäkring (transportöransvar, speditörsansvar, terminalansvar, skeppsmäklaransvar, fartygsagentansvar)
- *Egendomsförsäkring*
- *Avbrottsförsäkring vid egendomsskada*
- *Entreprenadförsäkring*.

Försäkringen gäller med nedan angivna undantag inte för skada vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt har orsakats av eller kan hänföras till en *terrorhandling*, i denna villkorspunkt kallad *terrorskada*.

För *företagsförsäkring* som är *egendomsförsäkring*, *avbrottsförsäkring vid egendomsskada* eller *entreprenadförsäkring* som inte är *ansvarsförsäkring* gäller försäkringen för inom Danmark, Estland, Lettland, Litauen, Norge och Sverige uppkomna terrorskador under förutsättning att övriga för försäkringen gällande villkor är uppfyllda. För terrorskada är dock Ifs totala ersättningsskyldighet gentemot samtliga försäkringstagare och övriga försäkrade i If som omfattas av denna eller annan terrorskadeklausul med motsvarande beloppsbegränsning, gemensamt begränsad till EUR 50 000 000 (kumulskadegränsen). I de fall If har skäl att anta att flera ersättningsanspråk som omfattas av nämnda kumulskadegräns kommer framställas, betalas ersättning för terrorskada tidigast 15 månader efter tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskydd inträdde. Överstiger värdet av samtliga ersättningsbara terrorskador kumulskadegränsen ska ersättningen beräknas i förhållande till den ersättning varje försäkrad hade varit berättigad till om kumulskadegränsen inte hade funnits.

Vid tillämpning av kumulskadegränsen betraktas samtliga *terrorhandlingar* som företagits inom en period om 48 timmar som en och samma *terrorhandling* begången vid tidpunkten för den första *terrorhandlingen*. Vid beräkning av kumulskadegränsen tillämpas de valutakurser som gällde dagen innan *terrorhandlingen* begicks.

Med If avses i denna villkorspunkt gemensamt bolagen If Skadeförsäkring AB (publ) med filialer och If P&C Insurance AS med filialer.

3 Allmän information

3.1 Personuppgifter

If Skadeförsäkring AB hanterar personuppgifter. Mer detaljerad information om detta finns på www.if.se/hantering-av-personuppgifter

3.2 Om vi inte kommer överens

3.2.1 Tvist om försäkringsavtalet

Tvist om tolkning och tillämpning av detta försäkringsavtal ska prövas av svensk domstol med tillämpning av svensk lag.

3.2.2 Tvist om värde på skadad försäkrad egendom

Vid tvist om värdet av skada på försäkrad egendom ska, om If och den försäkrade kommer överens om det, en värderingsman uttala sig om värdet. Värderingsmannen ska vara auktoriserad av svensk handelskammare om inte parterna enats om annat.

Värderingsmannen ska tillämpa villkorens värderingsregler. Parterna får lägga fram egen utredning och lämna egna synpunkter. I sitt utlåtande ska värderingsmannen ange hur denne beräknat skadans värde. Värderingsmannen ska lämna sitt utlåtande inom tre månader sedan denne blivit utsedd.

Av ersättningen till värderingsmannen ska den försäkrade betala 50 % av värderingsmannens ersättning, dock högst 5 000 kronor. Om skadan genom värderingsmannens utlåtande värderas till högre belopp än det som If erbjudit, betalar If hela kostnaden.

Om det är *företagsförsäkring* och skadekostnaden av någon av parterna uppskattas till mer än 500 000 kronor ska tvist om tolkning och tillämpning av skadevärderingsreglerna på begäran av part värderingen hänskjutas till avgörande genom skiljedom enligt Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstitutets Skiljedomsregler för Försäkrings tvister.

3.3 Försäkringsavtalslagen (FAL)

För denna försäkring gäller bestämmelserna i försäkringsavtalslagen (FAL) samt svensk lag i övrigt.

3.4 Premieskatt, premieavgift och andra liknande kostnader

Avtalad premie innefattar inte skatter, avgifter och liknande kostnader som den försäkrade enligt lag är skyldig att betala med anledning av detta försäkringsavtal.

3.5 När If inte åberopar ansvarsbegränsning

För *personförsäkring* gäller bestämmelserna i försäkringsavtalslagen 12 kap. 8-11 §§, istället för vad som anges nedan.

För Trafikförsäkringen gäller villkoren för densamma istället för vad som anges nedan.

När If får kännedom om ett förhållande som vid försäkringsfall kan föranleda begränsning av Ifs ansvar ska If utan oskäligt dröjsmål lämna ett skriftligt meddelande om detta till försäkringstagaren och till den som annars kan göra anspråk på ersättning. Annars förlorar If rätten att åberopa förhållandet mot den som skulle ha fått meddelandet, om inte försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder.

If åberopar inte ansvarsbegränsning vid brott mot upplysningsplikten, försummelse att anmäla riskökning, framkallande av försäkringsfallet, brott mot säkerhetsföreskrifter och brott mot räddningsplikten till följd av

- ringa oaktsamhet,
- handlande av någon som var allvarligt psykiskt störd eller som var under tolv år, eller
- handlande som avsåg att förebygga skada på person eller egendom i sådant nödläge att handlandet var försvarligt.

If åberopar heller inte ansvarsbegränsning vid brott mot upplysningsplikten och försummelse att meddela riskökning, om If vid tidpunkten för försummelsen insåg eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga eller ofullständiga. Detsamma gäller om de oriktiga eller ofullständiga upplysningarna saknade eller senare har upphört att ha betydelse för avtalets innehåll.

If åberopar heller inte ansvarsbegränsning vid framkallande av försäkringsfall om den försäkrade kan visa att varken företagsledningen eller arbetsledningen haft vetskap om eller borde ha haft vetskap om skaderisken.

3.6 Vilka som likställs med den försäkrade (identifikation)

Om det är *företagsförsäkring*

- Vid framkallande av försäkringsfall och brott mot räddningsplikten likställs med handlande av den försäkrade, handlande av a) anställda i ledande ställning på företaget eller på platsen, och b) annan som med den försäkrades samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen.

- Vid brott mot säkerhetsföreskrifter likställs med den försäkrade annan som har haft att tillse att säkerhetsföreskriften följdes.

Om det är *konsumentförsäkring*

Med den försäkrades handlande likställs vid framkallande av försäkringsfallet, brott mot säkerhetsföreskrifter och brott mot räddningsplikten handlande av

- den som med den försäkrades samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen, och
- den försäkrades make, sambo och annan familjemedlem, när den försäkrade egendomen utgör gemensam bostad eller bohag i en sådan bostad.

Detta gäller dock inte om det finns synnerliga skäl mot detta.

Om det är *personförsäkring* är den försäkrade skyldig att lämna upplysningar i samma utsträckning som försäkringstagaren.

FREEDOM OF SERVICE

Följande stycke gäller enbart kunder som har försäkringsskydd utanför Sverige inom EU och EES-området. Detta är ett gränsöverskridande försäkringsskydd i enlighet med tredje skadeförsäkringsdirektivet inom EU. Ett försäkringsbrev utfärdas från Sverige. Fakturering sker till försäkringstagaren av If Skadeförsäkring AB (publ), Sverige.

Med ändring av villkorspunkten Allmänna avtalsvillkor 3.4 "Premieskatt, premieavgift och andra liknande kostnader" gäller att försäkringsskatter och andra obligatoriska avgifter tillkommer utöver angivna försäkringspremier. Försäkringsskatter och andra obligatoriska avgifter tillkommer på fakturan. Allmänna avtalsvillkor, punkt 3.2 "Om vi inte kommer överens" och 3.3 "Försäkringsavtalslagen (FAL)" är tillämpliga enligt detta avtal.

Nationella försäkringsarrangemang

Ersättning betalas inte för skada som ersätts- eller som kan ersättas genom:

- lokal monopolär försäkringsgivare
- statligt upprättat ersättningssystem
- naturskadepool eller liknande försäkringsarrangemang
- försäkringspooler
- obligatorisk försäkring

Premieskatt för länder inom EU/EES faktureras i Sverige och betalas av If via skatteombud i respektive land.

I länder utan lokal försäkring har kunden ingen lokal service eller lokalt anpassade villkor. Skadereglering sker i Sverige.

4 Säkerhetsföreskrifter

4.1 Vad som menas med säkerhetsföreskrift

Med säkerhetsföreskrift avses en föreskrift om vissa bestämda

- handlingssätt eller anordningar som är ägnade att förebygga eller begränsa skada eller
- kvalifikationer hos den försäkrade eller dennes anställda eller andra medhjälpare.

Vilka säkerhetsföreskrifterna är framgår av respektive produktvillkor.

4.2 Konsekvenser när säkerhetsföreskrift inte följts

Om den försäkrade, eller annan som har haft att tillse att föreskriften följdes, vid försäkringsfallet har försummat att följa en säkerhetsföreskrift som framgår av försäkringsvillkoren eller av en författning som villkoren hänvisar till, kan ersättningen från försäkringen sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt.

För *konsumentförsäkring* görs nedsättning endast såvitt angår den försäkrade som inte följt säkerhetsföreskriften.

I vilken utsträckning nedsättning sker framgår av respektive produktvillkor.

1 Vem försäkringen gäller för

Vem som är *försäkrad* framgår av försäkringsbrevet.

I begreppet 'anställd' inkluderas även anställda ägare, praktikanter, styrelsemedlem och VD, då denne reser på uppdrag av försäkringstagaren. Gäster som inbjudits av företaget och när företaget betalar för gästens resa, ingår också i försäkringen.

2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar under tjänsteresa medan försäkringen är i kraft.

En tjänsteresa kan vara som längst i ett år. Tjänsteresan kan påbörjas antingen från den försäkrades bostad, eller dennes ordinarie stationära arbetsplats. Tjänsteresan upphör när den försäkrade återkommer till någon av dessa platser. Endast resor i direkt förbindelse till/från dessa platser omfattas av försäkringen. Avviker den försäkrade från den direkta förbindelsen, upphör tjänsteresan.

Om det är en tjänsteresa utomlands gäller försäkringen även i de fall den anställde väljer att stanna kvar på tjänstereseorten, eller på annan ort i samma land, på semester eller för att arbeta på distans. Detta upp till maximalt 60 dagar i direkt anslutning till tjänsteresan.

3 Var försäkringen gäller

Försäkringens geografiska giltighet framgår av försäkringsbrevet.

4 Vad som avses med tjänsteresa

Tjänsteresa är en resa/uppdrag som utförs på uppdrag av arbetsgivaren, i syfte att utföra uppgifter i relation till anställningen.

Resan/uppdraget ska företas utanför den försäkrades ordinarie stationära arbetsplats.

För personer som saknar ordinarie stationär arbetsplats, anses platsen där deras dagliga arbete påbörjas/avslutas, vara deras ordinarie stationära arbetsplats. Resor till, och från, den försäkrades bostad och ordinarie stationära arbetsplats, är inte att betrakta som tjänsteresa. Person som stadigvarande vistas i ett och samma land utanför sitt hemland och som under året endast gör ett fåtal kortare besök i hemlandet anses inte vara på tjänsteresa.

Personer som är ute på dagliga uppdrag hos kund anses vara på tjänsteresa. Dock som längst i ett år hos samma kund. Därefter anses arbetsplatsen hos kund, att vara personens ordinarie stationära arbetsplats.

5 Försäkringens omfattning

Försäkringens omfattning och försäkringsbelopp framgår av försäkringsbrevet. Inskränkningar framgår av avsnittet Begränsningar, undantag och restriktioner samt vad som nämns under respektive omfattning.

Bedömningen av vad som anses vara nödvändiga och skäliga kostnader görs av If i samråd med läkare på avtalad alarmcentral.

5.1 Sjukdom och olycksfall

5.1.1 Vårdkostnader

Vad som ersätts

Om den försäkrade drabbas av sjukdom eller olycksfall lämnas ersättning för nödvändiga och skäliga kostnader för:

- Medicinskt och vetenskapligt erkänd behandling samt mediciner som legitimerad läkare föreskrivit för sjukdomens eller skadans läkning.
- Resor i samband med vård och behandling.
- Hjälpmedel som legitimerad läkare föreskrivit för sjukdomens eller skadans läkning under den akuta läkningsfasen.
- Hemtransport när If i samråd med legitimerad läkare bedömer att det är nödvändigt. Även medföljande försäkrads hemresa ersätts.
- Palliativ vård i maximalt 30 dagar. Med palliativ vård menas här hälso- och sjukvård i syfte att lindra lidande och främja livskvaliteten, för patienter med progressiv obotlig sjukdom eller skada, i livets slutskede.
- Hemtransport av avliden alternativt begravning på resmålet.
- Merkostnader för mat, resa och boende i max 60 dagar från det första läkarbesöket för den försäkrade när sjukdomen eller olycksfallet enligt bedömning av If och intyg från behandlande läkare på resmålet medfört att den försäkrade måste ändra restiden eller ändra boendeformen. Ersättning för mat utgår enligt schablonbelopp med 500 SEK per person och dag.
- Kläder och normalt burna personliga tillhörigheter som skadas i samband med sjukdom eller olycksfall. Max ersättning 40 000 SEK.
- Medicinsk evakuering om behandlande läkare på resmålet bedömer det medicinskt nödvändigt med vård på annan ort.
- Löpande graviditetskontroller, eventuella komplikationer och för tidig förlossning som uppstår under vistelse utanför hemlandet.
- Merkostnader för telefonsamtal som uppstår till följd av och i direkt samband med sjukdom eller olycksfall. Max ersättning 2 000 SEK.

Ersättningstid

Vid olycksfall är *ersättningstiden* tre år beräknat från olycksfallet. Om olycksfallet medför invaliditet men slutreglering inte kan ske inom tre år lämnas dock ersättning till dess slutreglering sker.

Vid sjukdom är *ersättningstiden* begränsad till ett år från första läkarbesöket. Flera sjukdomsfall med medicinskt samband räknas som ett och samma sjukdomsfall. Om sjukdomen medför invaliditet men slutreglering inte kan ske inom ett år lämnas dock ersättning till dess slutreglering sker.

Ersättning lämnas inte efter att ersättning för medicinsk invaliditet utbetalats från denna försäkring.

Vad som inte ersätts

Ersättning lämnas inte för kostnader som uppstår när den försäkrade ej följt Ifs, eller avtalad alarmcentral, hänvisning till en specifik vårdinrättning. Bedömningen av vad som utgör sådana kostnader sker med beaktande av bland annat hur stor ersättningen hade blivit om den försäkrade hade följt uppmaningen.

5.1.2 Kiropraktor, naprapat, sjukgymnast, fysioterapeut eller osteopat

Ersättning lämnas vid behandling för sjukdomens eller skadans läkning utan krav på remiss. Antal behandlingar framgår av försäkringsbrevet.

5.1.3 Hjälpmedel i bostad eller bil

Vad som ersätts

Ersättning lämnas för:

- Hjälpmedel i bostaden eller i bilen som är medicinskt motiverade för lindring av ett invaliditetstillstånd eller som kan öka rörelseförmågan.
- Förändringar av engångskaraktär i ordinarie bostad.

Ersättning ska i förväg godkännas av If.

Vad som inte ersätts

Ersättning lämnas inte för standardhöjning.

5.1.4 Återresa

Om den försäkrade tillfrisknar inom tre månader från första läkarbesöket, kan ersättning lämnas för återresa för den försäkrade.

Ersättning lämnas för biljettkostnader för återresa till den arbetsort i utlandet som den försäkrade tvingats lämna samt resa tillbaka till *hemlandet* om If lämnat ersättning för hemtransport. Ersättning lämnas endast för att arbetet ska kunna slutföras.

5.1.5 Ersättares resa

Ersättning lämnas för nödvändiga och skäligen resekostnader för en ersättares resa tur och retur till arbetsorten i utlandet, om den försäkrade på grund av sjukdom eller olycksfall tvingas avbryta resan och återvända till hemorten/*hemlandet*. Detsamma gäller om den försäkrade avlider under tjänsteresan. Ersättning lämnas endast för att arbetet ska kunna slutföras.

5.1.6 Medicinsk ledsagare

När den försäkrade drabbas av sjukdom eller olycksfall och det är medicinskt nödvändigt med ledsagare och ledsagare behöver:

- vara tillsammans med den försäkrade på resmålet tills hemresa eller fortsättning av resan är möjlig enligt behandlande läkares ordination eller
- följa med den försäkrade på resan till behandlingsställe eller till den försäkrades hemort

lämnas ersättning för nödvändiga och skäligen dokumenterade merkostnader för resa, mat och boende för ledsagare.

Behovet av resan och merkostnaderna ska vara medicinskt nödvändiga enligt behandlande läkare och ska i förväg godkännas av If eller avtalad alarmcentral. Ersättning för mat utgår med schablonbelopp 500 SEK per person och dag.

5.1.7 Tillkalla nära anhöriga

Ersättning lämnas för nödvändiga och skäligen dokumenterade merkostnader för tre *nära anhörigas* resa fram och åter inklusive mat och boende om den försäkrade blir kidnappad eller råkar ut för sjukdom eller olycksfall som behandlande läkare i arbetsorten bedömer som *livshotande*. Motsvarande gäller vid dödsfall, när begravning äger rum i arbetsorten.

Ersättning lämnas inte efter det bestämts att den försäkrade ska transporteras hem.

Behovet av resan och merkostnaderna ska i förväg godkännas av If eller avtalad alarmcentral. Ersättning för mat utgår med schablonbelopp 500 SEK per person och dag.

5.1.8 Dagsersättning vid sjukhusvistelse

Ersättning lämnas per dag för den tid som försäkrad är inlagd på sjukhus för vård utomlands på grund av akut sjukdom eller olycksfall som inträffat under resan, under maximalt 365 dagar. Ersättningsbeloppet per dag framgår av försäkringsbrevet.

5.1.9 Konvalescenersättning

Ersättning lämnas vid minst 30 dagars sammanhängande hel sjukskrivning. Ersättning lämnas i sådant fall från första sjukskrivningsdagen.

Ersättning beräknas genom att månadsbeloppet divideras med 30, och därefter multipliceras med antalet dagar med hel sjukskrivning.

5.1.10 Kristerapi

Ersättning lämnas för kristerapi hos legitimerad psykolog för försäkrad som under tjänsteresa får en akut psykisk kris på grund av allvarlig traumatisk händelse. Som skadetillfälle räknas den händelse som utlöst krisen. Den tid kristerapin tillhandahålls är begränsad till max 12 månader efter skadetillfället. Försäkringens omfattning och antal behandlingar framgår av försäkringsbrevet.

If i samråd med läkare på avtalad alarmcentral avgör vad som bedöms vara en akut psykisk kris och bedömer vilken omfattning av behandlingsinsats som är nödvändig för att behandla kristillståndet. Ersättning lämnas också för den försäkrades nödvändiga och skäligen kostnader för resor i samband med kristerapi.

Ersättning lämnas också för kristerapi för *nära anhöriga* när den försäkrade drabbats av allvarlig traumatisk händelse eller avlidit.

All krisbehandling ska ske i vistelselandet eller hemlandet.

5.2 Tandvård

If ska, med undantag för akutbehandling, godkänna kostnaden och behandlingen innan behandling påbörjas. Vid försummelse av denna punkt kan ersättningen sättas ned eller utebli.

Tandvård olycksfall

Vad som ersätts

Ersättning lämnas för nödvändiga och skäliga tandvårdskostnader i samband med olycksfall för skadad tand. Bedömningen av skälig kostnad görs utifrån referenspriser i det statliga tandvårdsstödet. Skada på fast protes ersätts enligt motsvarande regler som skada på naturlig tand. Detta gäller även avtagbar protes som när den skadades var på plats i munnen. Ersättning lämnas för en permanent tandbehandling. Ersättningstiden är tre år från skadetillfället under förutsättningen att behandlingen påbörjas inom ett år från skadetillfället. För försäkrat barn kan ersättningstiden förlängas tills barnet uppnått vuxen ålder, dock högst 25 års ålder.

Vad som inte ersätts

Skador till följd av bitning eller tuggning utgör inte olycksfall enligt detta villkor. Kostnader för tandreglering täcks inte av försäkringen.

Akut tandvård

Vad som ersätts

Ersättning lämnas upp till 10 000 SEK för nödvändig behandling som lindrar akuta besvär som uppstår under tjänsteresan. Ersättning lämnas för maximalt 2 besök som utförs på resmålet eller inom 48 timmar efter hemkomsten.

Vad som inte ersätts

Normal tandvård och tandreglering.

5.3 Reseavvikelse

5.3.1 Resestartskydd

Vid försening till bokad avgång lämnas ersättning för nödvändiga och skäliga merkostnader för att hinna fram till avgången i tid eller för att kunna ansluta sig till resan i ett senare skede. Kostnaderna ska kunna styrkas skriftligt av researrangör eller reseföretag.

Förseningen ska bero på:

- Väderlekshinder.
- Tekniskt fel.
- Myndighetsbeslut.
- Trafikolycka eller oförutsett trafikhinder på den direkta färden till avgångens utgångspunkt.

Om anslutning till avgången inte är möjlig på grund av någon av de ovanstående nämnda omständigheterna, kan ersättning istället lämnas med belopp motsvarande ursprungliga resans pris.

Den försäkrade ska ha beaktat researrangörens/rese-/transportbolagets regler om tidpunkt för inställelse för platsen för avgången. Den försäkrade ska även ha tagit hänsyn till väderleks- och trafikförhållanden som råder eller förväntas råda under färdvägen till platsen för avgången.

Vad som inte ersätts

Försäkringen gäller inte vid försening till följd av konkurs, strejk, strejklänkande åtgärd, olovlig strejk, lockout eller annan liknande åtgärd från fack, anställda eller arbetsgivare.

5.3.2 Outnyttjade resekostnader

Sjukdom och olycksfall

Om den försäkrade på grund av sjukdom eller olycksfall tvingas avbryta en resa och återvända till hemorten/*hemlandet*, alternativt blir inlagd på sjukhus på destinationen, kan ersättning lämnas för outnyttjade *resekostnader*. Detta ska godkännas i förväg av läkare på plats, i samråd med alarmcentral.

Ersättning lämnas också för outnyttjade resekostnader när en, enligt villkoret, försening av ett allmänt färdmedel har inneburit förlorad vistelsetid på resmålet.

5.3.3 Reseavbrott

Merkostnader för hemresa

Ersättning lämnas för nödvändiga och skäligen merkostnader för hemresa med reguljärt transportmedel om den försäkrade tvingas avbryta tjänsteresan på grund av att:

- En oförutsedd händelse inträffar, som orsakar väsentlig egendomsskada i den försäkrades bostad eller på dennes arbetsplats i hemorten som kräver den försäkrades omedelbara hemresa.
- *Nära anhörig* på hemorten blir *livshotande sjuk* eller *livshotande skadad* vid olycksfall eller avlider. Ersättning lämnas för en hemresa per sjukdom/olycksfall. Leder sjukdomen/olycksfallet till att den *nära anhöriga* senare avlider, lämnas ersättning även för hemresa till begravningen.
- Affärskollega som är med på tjänsteresan och som omfattas av samma försäkring blir *livshotande sjuk* eller *livshotande skadad* vid olycksfall eller avlider.

Återresa till arbetsorten

Ersättning lämnas för biljettkostnader för återresa till den arbetsort i utlandet som den försäkrade tvingats lämna på grund av ersättningsbart reseavbrott. Återresan ska ske i syfte att slutföra arbetet. Om den försäkrade inte kan återvända till arbetsorten, kan ersättning istället lämnas för biljettkostnader för en ersättares resa.

5.3.4 Försenat allmänt färdmedel

Om det allmänna färdmedel som den försäkrade reser med försenas mer än två timmar lämnas ersättning för merkostnader som uppstått på grund av, och i direkt samband med, förseningen. I ersättningen ingår även kostnad för inträde till lounge. Se försäkringsbrevet för maximalt ersättningsbelopp.

Vad som inte ersätts

Försäkringen gäller inte vid försening till följd av konkurs, strejk, strejklänkande åtgärd, olovlig strejk, lockout eller annan liknande åtgärd från fack, anställda eller arbetsgivare.

5.4 Avbeställning

Försäkringen gäller från det att resan är bokad och betald fram tills då resan påbörjas.

Försäkringen ersätter *avbeställningskostnader* alternativt ombokningskostnader om köpta icke återbetalningsbara *resekostnader* avbokas eller ombokas på grund av ersättningsbar skada. Försäkringsbeloppet i försäkringsbrevet är per person. Om fler än en person påverkas av samma skadehändelse, är det maximala totala ersättningsbeloppet 200 000 SEK.

Ersättning lämnas vid avbeställning till följd av:

Sjukdom och olycksfall

När sjukdom, olycksfall eller dödsfall drabbar den försäkrade eller den försäkrades *nära anhöriga*, kollega eller närmaste chef. Sjukdomen eller olycksfallet ska vara av sådan art att den försäkrades omedelbara närvaro krävs eller att den har medfört att avsikten med resan har förlorats.

Egendomsskada

En oförutsedd, plötslig, händelse inträffar, som orsakar väsentlig egendomsskada i den försäkrades bostad, eller på dennes arbetsplats, och det kräver den försäkrades omedelbara närvaro.

Reseavrådan

Om Utrikesdepartementet i den försäkrades bosättningsland, när 72 timmar eller mindre kvarstår till avresan, avråder från alla resor eller icke nödvändiga resor till resmålet eller närheten av resmålet. Försäkringen ersätter även kostnader vid avbeställning om den försäkrade, när 72 timmar eller mindre kvarstår till avresan, omfattas av restriktioner gällande inresa till resmålet. En förutsättning för ersättning är att det inte fanns någon reseavrådan eller reserestriktion när resan bokades. Reseavrådan och/eller reserestriktionen ska vara till följd av epidemi, naturkatastrof, krig eller politiska oroligheter. Det åligger den försäkrade att inkomma med handlingar som styrker den för resmålet relevanta reseavrådan/reserestriktionen samt att reseavrådan/reserestriktionen inte förelåg när resan bokades.

Ersättning lämnas inte vid *avbeställnings-* eller *ombokningskostnad* på grund av:

- Planerad undersökning/operation
- Rädsla för krig, terror eller sjukdom.

Arrangemangskostnader ersätts inte.

5.5 Bagage

5.5.1 Vad som ersätts

Ersättning lämnas vid skada på, eller förlust av, medförd egendom på resan tillhörande företaget eller den försäkrade. Orsaken till förlusten/skadan ska vara till följd av en plötslig oförutsedd yttre händelse.

Försäkringen ersätter även kvarglömmd egendom (ej kontanter och värdehandlingar och liknande). Den försäkrade måste kunna göra sannolikt när och var egendomen kvarglömdes. Kontanter och värdehandlingar eller liknande ersätts endast vid stöld och brandskada.

Personlig egendom

Som personlig egendom räknas egendom som den försäkrade medtagit för att använda till sig själv under resan. Detta gäller oavsett om den försäkrade äger, hyrt eller har lånat egendomen.

Företagets egendom

Med företagets egendom avses egendom som företaget äger, har hyrt eller lånat. Egendomen ska tas med för att användas under resan.

Ersättningen

If har rätt att avgöra om skadad egendom ska ersättas kontant eller med likvärdig egendom som är ny, begagnad eller om den ska repareras. If har också rätt att bestämma var återanskaffning eller reparation ska ske. Om egendom, som If redan har ersatt kontant, kommer till rätta ska den försäkrade snarast ställa föremålet till Ifs förfogande eller om den försäkrade vill behålla föremålet, återbetala ersättningen. If övertar äganderätten till föremål som ersatts om inte annat avtalats. Om ersättning har lämnats för bagageförsening dras denna ersättning av vid regleringen av förlusten. Om ersättning har lämnats för bagageförsening dras denna ersättning av vid regleringen av förlusten.

Ersättning lämnas upp till försäkringsbeloppet, varav:

- Resekort inom kollektivtrafik och liknande upp till ett värde av 16 000 SEK.
- Kontanter och värdehandlingar upp till ett värde av 5 000 SEK.
- För personlig egendom ersätts nödvändiga och skäliga merkostnader som uppstår som en direkt följd av en ersättningsbar skada, dock upp till maximum 15 000 SEK.
- För personlig egendom ersätts stöldbegärlig egendom upp till hälften av försäkringsbeloppet.

5.5.1.1 Värderingstabell och övrig egendom

För viss egendom utbetalas skada enligt följande tabell:

FÖREMÅL	ERSÄTTNING I PROCENT SEDAN EGENDOMEN UPPNÅTT FÖLJANDE ÅLDER											
Inkl. tillhörande tillbehör	<1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11< år
Datorer, surfplatta eller likn.	100	60	40	30	10	0	0	0	0	0	0	%
Mobiltelefon och annan liknande digital teknik	100	50	30	20	10	0	0	0	0	0	0	%
Kamera	100	100	65	50	40	30	20	20	10	10	10	%
Resväska	100	65	55	45	35	25	20	10	10	10	10	%
Glasögon	100	100	100	60	50	45	40	35	30	25	20	%
Sportutrustning	100	100	100	60	50	45	40	35	30	25	20	%
Förbrukningsartiklar	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	%
Apparat för bild-/ljudåtergivning, GPS	100	100	65	55	45	35	25	20	10	10	10	%
Kläder	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	%

Egendom som anges i tabellen och som före skadan var funktionsdugligt ersätts med utgångspunkt från vad det kostar i allmänna handeln att köpa motsvarande ny egendom på (nypriset). Ersättning ges med så många procent av nypriset som anges i tabellen.

För egendom som vid skadan var värda nypriset får den försäkrade ersättning motsvarande nypriset om den försäkrade återanskaffar föremålet inom sex månader. Om föremålet inte återanskaffas inom denna tid får den försäkrade ersättning med två tredjedelar av nypriset.

Övrig egendom

Egendomen värderas och ersätts med hänsyn till ålder, slitage, modernitet, användbarhet och andra omständigheter (marknadsvärdet), men utan hänsyn till personliga känslor för egendomen (affektionsvärde). Är egendomens värde minst två tredjedelar av priset för ny likvärdig egendom – om sådant finns – kan ersättning lämnas med nypriset. Där vid måste egendomen återanskaffas inom sex månader.

5.5.2 Vad som inte ersätts

- Egendom som har förkommit utan att rimlig förklaring kan ges ersätts ej.
- Kontanter och värdehandlingar som kvarglömms ersätts inte, även om de senare har blivit stulna.
- Motordrivet fordon, släpfordon.
- Båt.
- Luftfartyg, drönare eller liknande.
- Delar eller utrustning till ovannämnda fordon och saker.
- Frimärken, mynt och sedlar med samlarvärde.
- Djur.
- Värdet och arbetstid av förlorad programvara, mjukvara, licensrätter, krypteringsnycklar och liknande, t.ex. innehåll på minneskort.
- Skador på egendom som inte väsentligen inverkar på användbarheten, såsom revor, repor, bucklor eller liknande.
- Skada genom brottslig gärning, t.ex. skadegörelse-, tillgreps-, bedrägeri- eller försäkringsbrott.
- Medhavda varor som tagits med på resan i syfte att visa upp eller för att säljas.

5.5.3 Bagageförsening

Vad som ersätts

Om bagage som checkats in, eller motsvarande inskrivning har skett, har blivit försenat på utresa ersätter försäkringen nödvändiga och skäliga kostnader för att återanskaffa försenade kläder, hygienartiklar och medicinskt nödvändiga läkemedel. Försäkringens omfattning och försäkringsbelopp anges i försäkringsbrevet.

Vid bagageförsening som har överstigit 24 timmar, lämnas ytterligare ersättning för köp som skett efter dessa 24 timmar, med samma belopp som anges i försäkringsbrevet för ovan, för att återanskaffa försenade kläder, hygienartiklar och medicinskt nödvändiga läkemedel. Kostnaderna ska vara nödvändiga och skäliga. Om bagaget inte återfås innan hemresan ersätts även en resväska inom samma maxbelopp. Alla inköp ska göras på resmålet i direkt anslutning med förseningen och innan bagaget har återfåtts.

Vid bagageförsening på hemresa, se försäkringsbelopp i försäkringsbrevet.

Om det försenade bagaget inte kommer till rätta och bagageförseningen övergår i en förlust av resgods räknas den del av ersättningen som har utbetalats avseende bagageförseningen som överstiger 24 timmar av från ersättningen för förlust av resgods.

Dokumentationskrav

Det åligger den försäkrade att inkomma med P.I.R-rapport (Property Irregularity Report) till styrkande av bagageförseningen samt kvitton till styrkande av inköp. Om den försäkrade inte inkommer med dessa underlag kan ersättningen reduceras eller helt utebli.

Vad som inte ersätts

Inköp gjorda online. Försäkringen gäller inte vid försening till följd av konkurs, strejk, strejklänkande åtgärd, olovlig strejk, lockout eller annan liknande åtgärd från fack, anställda eller arbetsgivare.

5.6 Privat Ansvar

Vad som ersätts

Försäkringen gäller när någon kräver att den försäkrade i egenskap av *privatperson* ska betala skadestånd för person- eller sakskada som den försäkrade orsakat. Försäkringens omfattning och försäkringsbelopp anges i försäkringsbrevet.

Vid skadeståndskrav som kan omfattas av försäkringen åtar sig If gentemot den försäkrade att:

- Utreda om skadeståndsskyldighet föreligger.
- Förhandla med den som kräver skadestånd.
- Föra den försäkrades talan vid rättegång och därvid betala rättegångskostnader som den försäkrade åsamkats eller ålagts att betala och som denne inte kan få ut av motpart eller annan.
- Betala det skadestånd som den försäkrade är skyldig att utge enligt gällande skadeståndsrätt.

En förutsättning för försäkringens giltighet är att den försäkrade medverkar till uppgörelse i godo med den skadelidande och i övrigt följer Ifs beslut. Den försäkrade har dock inte rätt att utan Ifs tillåtelse medge skadeståndsskyldighet, godkänna ersättningskrav eller utbetala ersättning. Har If förklarat sig villigt att göra upp i godo med den som kräver skadestånd är If fritt från skyldighet att ersätta därefter uppkommen kostnad och företa ytterligare utredning.

Har den försäkrade i sak som kan beröra försäkringen kallats till förhör inför polis och/eller annan myndighet eller har han/hon i sådan sak instämts till domstol, ska han/hon omedelbart underrätta If. If äger rätt att efter samråd med den försäkrade utse rättegångsombud samt lämna denne för rättegången erforderliga anvisningar och instruktioner.

Vad som inte ersätts

- Skada på egendom som den försäkrade hyrt, leasat, lånat, bearbetat, reparerat eller på annat sätt tagit mer än helt tillfällig befattning med. Med helt tillfällig befattning avses här inte enbart en kortvarig befattning utan även att den, för en *privatperson*, har varit av okvalificerat art. Försäkringen omfattar dock skada som den försäkrade orsakat på hotellrum eller annan hyrd bostad samt på inventarier däri, förutsatt att skadan inte beror på slitage eller vanvård eller orsakats av grov vårdslöshet eller uppsåtlig handling.
- Förmögenhetsskada som inte är en följd av enligt detta villkor ersättningsbar person- eller sakskada.
- Skada som den försäkrade kan göras ansvarig för som ägare av fastighet, innehavare av tomträtt eller som ägare av lägenhet (utomlands).
- Skada som den försäkrade kan göras ansvarig för som ägare, brukare eller förare av:
 - Motordrivet fordon då skadan uppkommit till följd av trafik med fordonet.
 - Båt - utom windsurfingbräda. Om båten är utrustad med antingen utombordsmotor om högst 6 hk eller segel med en segelyta av högst 7,5 kvm gäller försäkringen för personskada.
 - Luftfartyg, drönare eller liknande.
- Skada som uppstått i samband med att den försäkrade utfört gärning som enligt svensk lag är straffbelagd.

5.6.1 Självriskskydd

Bostad

Om ersättningsbar skada i den försäkrades obebodda permanenta bostad på hemorten inträffar under tjänsteresa och skadan överstiger gällande självrisk lämnas ersättning motsvarande självrisken. Skadan ska ha reglerats och bedömt som ersättningsbar av den försäkrades försäkringsbolag.

Privat personbil

Om ersättningsbar skada inträffar på den försäkrades privata personbil när den försäkrades är på tjänsteresa och skadan överstiger gällande självrisk lämnas ersättning motsvarande självrisken. Skadan ska ha reglerats och bedömt som ersättningsbar av den försäkrades försäkringsbolag. Bil som inte har medförts på tjänsteresan ska ha stått oanvänd hemma.

Med privat personbil likställs leasingbil där den försäkrade enligt leasingavtalet ska stå för självrisken i händelse av skada. För leasingbil är ersättningsbeloppet maximum 6000 SEK. Med självrisk på försäkring likställs här också självrisk på vagnskadegaranti.

Korttidshyrd personbil

Om ersättningsbar skada inträffar på en korttidshyrd personbil som hyrts av registrerat hyrbilsföretag när den försäkrade är på tjänsteresa och skadan överstiger gällande självrisk lämnas ersättning motsvarande självrisken, dock maximalt 15 000 SEK. Med korttidshyrd avses maximalt 30 dagar. Självrisken ska ha drabbat den försäkrade eller dennes arbetsgivare.

För att ersättning ska betalas ut krävs styrkande av hyresavtal mellan den försäkrade och fordonsägaren där det framgår att bilen ska användas på tjänsteresa. Försäkringen gäller inte för hyresavtal som löpande förnyas vecko-, månads-, årsvis eller liknande.

Vad som inte ersätts

- Skada som omfattas av bilens rättsskyddsförsäkring
- Avbrottsersättning
- Bonusförlust
- Hyrbil som hyrts på långtidskontrakt eller kontrakt som löpande förnyas månads-, årsvis eller liknande.
- Stilleståndersättning eller kostnad för hyrbil i samband med skada.

5.7 Privat Rättsskydd

Vad som ersätts

Försäkringen gäller för den försäkrade som *privatperson*. Försäkringen betalar i vissa tvister ombuds- och rättegångskostnader som den försäkrade inte kan få ersättning för av motpart. Försäkringens omfattning och försäkringsbelopp anges i försäkringsbrevet.

Försäkringen gäller för tvist som kan prövas som tvistemål av tingsrätt, fastighetsdomstol, statens VA-nämnd, hovrätt eller Högsta domstolen. Med tvist avses inte brottmål. Är tvisten sådan att den först ska prövas av annan instans, t.ex. skiftesman, arrende- eller hyresnämnd, betalas endast kostnader som uppkommit efter sådan prövning.

Ersättning lämnas för följande nödvändiga och skäligen kostnader och som den försäkrade inte kan få betalda av motpart:

- Ombuds arvode och kostnader.
- Kostnader för utredning före rättegång som den försäkrades ombud beställt.
- Kostnader för bevisning i rättegång och skiljemannaförfarande.
- Expeditionskostnader i domstol.
- Rättegångskostnader som den försäkrade ålagts att betala till motpart eller staten, eller som den försäkrade vid förlikning under rättegång åtagit sig att betala till motpart om det är uppenbart att den försäkrade skulle dömts att betala högre rättegångskostnader.
- Kostnad för medling enligt 42 kap. 17 § rättegångsbalken.

Ombudsarvode lämnas för skäligen tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som domstolsverket tillämpar vid fastställande av taxa i vissa mål.

Krav för att kostnader ska betalas

För att försäkringen ska gälla måste den försäkrade anlita ett ombud. Ombudet ska vara lämpligt med hänsyn till den försäkrades bostadsort, till ärendets natur och:

- Vara ledamot av Sveriges advokatsamfund (advokat) eller jurist anställd hos advokat,
- kunna visa att han/hon någon gång under de tre senaste åren förordnats till biträde enligt rätts hjälpslagen i tvist av liknande beskaffenhet och fortfarande är lämplig som sådant biträde *eller*
- på annat tillfredsställande sätt kunna visa att han/hon har lämplighet för uppdraget.

Ombudet ska godkännas av If.

När den försäkrade ska ha haft försäkring för att få rättsskydd

De händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket ska ha inträffat när försäkringen var i kraft och det ska därefter inte ha gått längre tid än tio år. De försäkringsvillkor för rättsskydd som gällde hos If vid tiden för tvistens uppkomst tillämpas i sådant fall.

Vad som inte ersätts

- Tvist som vid rättslig prövning kan bli småmål enligt 1 kap. 3 d § rättegångsbalken.
- Tvist som har samband med:
 - Äktenskapsskillnad, upplösning av registrerat partnerskap, upplösning av samboförhållande eller frågor som aktualiseras i sådant sammanhang.
 - Yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet.
 - Pantsättning eller borgensåtagande av den försäkrade till förmån för någon i dennes förvärvsverksamhet.
 - Ekonomiska åtgärder som för en privatperson är av ovanlig art eller omfattning.
 - Fordran eller anspråk som överlåtits på den försäkrade om det inte är uppenbart att överlåtelsen skett innan tvisten uppkom.
 - Den försäkrade som ägare till fastighet eller innehavare av tomträtt.
 - Den försäkrade som ägare, brukare eller förare av motorfordon, båt (utom windsurfingbräda), luftfartyg eller liknande farkost såvida det inte är fråga om fordon som korttidshyrs utanför Norden.
 - Anspråk mot den försäkrade på grund av gärning som föranlett att denne misstänkts eller åtalats för brott som kräver uppsåt för straffbarhet.
 - Att den försäkrade inte har befogat intresse av att få sin sak behandlad.

Kostnader som inte ersätts:

- Eget arbete, förlorad inkomst, resor, uppehålle eller andra kostnader för den försäkrade eller annan försäkrad.
- Merkostnad som uppstår genom att den försäkrade anlitar flera ombud eller byter ombud.
- Ersättning till skiljemän.
- Verkställighet av dom, beslut eller avtal.
- Om skadestånd till den försäkrade får anses innefatta även kompensation för den försäkrades advokatkostnader betalas inte någon ersättning för dessa.
- Om den försäkrade i eller utom rättegång avstår från sina möjligheter att få ersättning av motparten.

5.8 Katastrof och brott

5.8.1 Överfall

Vad som ersätts

Ersättning lämnas om den försäkrade blir överfallen. För att överfallsskyddet ska gälla måste den försäkrade kunna visa vad som har hänt, och att den försäkrade har rätt till skadestånd av någon som är okänd eller som inte kan betala skadeståndet. Försäkringens omfattning och försäkringsbelopp anges i försäkringsbrevet.

Ersättning lämnas för det skadestånd för personskada som den försäkrade enligt 5 kap. och 2 kap 3 § skadeståndslagen har rätt till om den försäkrade utsatts för uppsåtligt våld som inte är ringa eller hot om sådant våld. Gärningen ska utgöra brott och innefatta personskada och/eller sådan kränkning av den personliga integriteten som berättigar till ersättning enligt skadeståndslagen. Har gärningen lett till döden lämnas också ersättning enligt 5 kap. 2 § skadeståndslagen. Händelsen ska polisanmälas utan dröjsmål och den försäkrade ska medverka till polisens utredning. Om gärningspersonen åtalas måste den försäkrade föra talan om skadestånd om If begär det. Ersättning lämnas då för den försäkrades rättegångskostnader.

Om den försäkrade under överfall tvingats till att ge pengar till gärningsperson genom våld som inte är ringa eller hot om sådant våld lämnas ersättning för den försäkrades ekonomiska förlust. Ersättning lämnas med maximalt 10 000 SEK.

Säkerhetsföreskrifter

Den försäkrade får inte agera på sådant sätt att denne utsätter sig för stor risk att skadas. Det är särskilt viktigt att den försäkrade inte:

- Själv tillgriper våld eller hotar om våld.
- Beger sig in i eller stannar kvar i situationer eller miljöer där slagsmål eller bråk uppstått eller vanligen förekommer.
- Är provocerande i tal eller handlingar.
- Begår eller medverkar till brottslig verksamhet.

Risken att hamna i en sådan situation ökar dessutom om den försäkrade är påverkad av alkohol, droger eller andra berusningsmedel. Om dessa föreskrifter inte följs kan rätten till ersättning komma att påverkas.

Vad som inte ersätts

Ersättning lämnas inte för sådan ränta som gärningspersonen kan vara skyldig att betala från datum angivet i domen.

5.8.2 Dagersättning vid kidnappning

Ersättning lämnas per dag för den tid som den försäkrade är kidnappad, maximalt i 90 dagar. Ersättningsbeloppet per dag framgår av försäkringsbrevet.

5.8.3 Identitetsstöld

Vad som ersätts

Försäkringen gäller när den försäkrade blivit utsatt för identitetsstöld. Med identitetsstöld avses situationer där tredjeman utan den försäkrades samtycke använder sig att den försäkrades *identifikationsbevis* för att begå bedrägeri eller annan kriminell handling. T.ex. öppna ett bankkonto, ansöka om kreditkort eller lån i den försäkrades namn.

Varje handling eller flera upprepade sammanhängande handlingar som uppstår till följd av en identitetsstöld är att betrakta som en och samma identitetshändelse. Följande moment omfattas i skyddet:

- Rådgivning för att förebygga identitetsstöld.
- Assistans att begränsa skadeomfattningen vid en identitetsstöld.
- Kostnader för juridisk assistans enligt rättsskydd.

Vad som inte ersätts

- Identitetsstöld utförd av någon som omfattas av försäkringen.
- Identitetsstöld som har uppstått till följd av att den försäkrade utfört straffbar handling.
- Andra eventuella förluster än kostnader för juridisk assistans.

5.8.4 Skimming

Om den försäkrade har blivit utsatt för *skimming* lämnas ersättning för den del som inte återbetalats av den försäkrades bank eller kortutfärdare.

Ersättning lämnas inte om den försäkrade genom grov oaktsamhet, eller särskilt klandervärt agerande, har bidragit till skadehändelsen. Se försäkringsbelopp i försäkringsbrevet.

5.8.5 Evakuering och karantän

Försäkringen ersätter nödvändiga och skäliga extra rese- och logikostnader i upp till 14 dagar om den försäkrade tvingas flytta, blir försatt i karantän eller evakueras hem på grund av uppmaning från Utrikesdepartementet eller motsvarande myndighet på resmålet till följd av:

- Naturkatastrof,
- allvarlig epidemi,
- krig eller
- politiska oroligheter.

Det förhållandet som föranlett uppmaningen ska ha drabbat resmålet efter den försäkrades ankomst till resmålet. Försäkringen täcker inte kostnader för evakuering och karantän om den försäkrade inte följt uppmaning från Utrikesdepartementet eller motsvarande lokal myndighet på resmålet.

5.8.6 Eftersök och räddning

Ersättning lämnas för nödvändiga och skäliga kostnader för polisiära, civila, militära sök- och/eller räddningsinsatser om den försäkrade har försvunnit eller är fast på otillgänglig plats, efter olycksfall eller akut sjukdom. Ersättning lämnas under maximalt ett år efter försvinnandet eller olycksfallets/sjukdomens uppträdande.

5.9 Medicinsk invaliditet

5.9.1 Olycksfall

Ersättning lämnas för invaliditetsersättning vid olycksfall som krävt läkarbehandling och som inom tre år leder till en bestående fysisk funktionsnedsättning. Som medicinsk invaliditet räknas också bestående värk, klart framträdande ärr och förlust av sinnesfunktion eller inre organ.

Försäkringen lämnar ersättning för ärr, amputation eller annan utseendemässig förändring orsakad av ett olycksfall som krävt behandling hos vårdgivare.

Ersättningen baseras på försäkringsbeloppet för medicinsk invaliditet och justeras med hänsyn till den skadades ålder då ärr eller den utseendemässiga förändringen uppstod enligt Ifs ålderstabell för företag.

Ärr eller annan utseendemässig förändring

Ärr i ansikte och på hals ersätts från nivån framträdande. Ärr på resterande del av kroppen ersätts från klart framträdande. Vid bestämning av vilka ärr eller utseendemässiga förändringar som är ersättningsbara används den definition som tillämpas av Trafikskadenämnden och Ifs ärrtabell för företag.

Ersättning för ärr lämnas med högst 20 % av försäkringsbeloppet för medicinsk invaliditet. Om ärr är ersättningsbart är minimumersättningen 1 000 kr.

Amputation

Vid amputation av kroppsdel betalas ersättning enligt Ifs amputationstabell för företag. Ersättningen innefattar vanligen förekommande ärr som uppstått i samband med amputationen. Vid större ärr än det som är vanligt förekommande så tillämpas, förutom Ifs amputationstabell även Ifs ärrtabell.

Fastställa invaliditetsgrad

Funktionsnedsättningen ska objektivt kunna fastställas. Invaliditetsgraden bestäms på grundval av den ekonomiska invaliditeten, om sådan föreligger, annars på grundval av den medicinska invaliditeten. Bedömningen ska dock ske på grundval av den medicinska invaliditeten om detta leder till högre invaliditetsgrad.

Rätt till medicinsk invaliditetsersättning inträder tidigast ett år efter olycksfallet. Om den medicinska invaliditetsgraden inte kan fastställas efter ett år så inträder rätten till medicinsk invaliditetsersättning först vid den tidpunkt då den medicinska invaliditetsersättningen kan fastställas. Om behandlingen är helt avslutad och den medicinska invaliditetsgraden definitivt kan fastställas redan innan ett år har förflutit inträder rätten till ersättning vid den tidpunkten. Fastställande av den definitiva invaliditetsgraden ska om möjligt ske inom tre år från olycksfallet, men kan uppskjutas så länge detta enligt medicinsk erfarenhet är nödvändigt.

Avlider den försäkrade sedan rätt till medicinsk invaliditetsersättning inträtt, men innan slutlig utbetalning skett, utbetalas till dödsboet det belopp som svarar mot den säkerställda medicinska invaliditet som förelåg innan dödsfallet. Den medicinska invaliditetsgraden bestäms enligt senaste utgåvan av medicinskt tabellverk för medicinsk invaliditet vid skador utgivet av Svensk Försäkring. Har det genom samma olycksfall uppkommit skador på flera kroppsdelar lämnas ersättning högst efter en invaliditetsgrad motsvarande fullständig ersättning. Om funktionsförmågan redan tidigare var nedsatt frånräknas den tidigare medicinska invaliditetsgraden. Bestämning av den medicinska invaliditetsgraden sker oberoende av i vilken grad den försäkrades arbetsförmåga har nedsatts.

Om den försäkrade samtidigt har rätt till ersättning för ekonomisk invaliditet betalas endast den högsta av ersättningarna. Avlider den försäkrade innan rätt till medicinsk invaliditetsersättning inträtt, utbetalas ingen invaliditetsersättning.

5.9.1.1 Allvarlig händelse

Ersättning lämnas vid:

- Allvarlig fraktur,
- allvarlig brännskada
- hälseneruptur eller
- amputation

Ersättningen betalas ut ifall skadan har krävt operation eller att den försäkrade lagts in för vård på sjukhus i mer än 24 timmar. Försäkringen ersätter en gång per olycksfallsskada med 5 000 kr. Om skadelidande drabbas av flera frakturer vid samma skadehändelse betalas endast en engångsersättning.

5.9.1.2 Vad som inte ersätts

Försäkringen betalar inte invaliditetsersättning för

- följder av olycksfall som förvärrats beroende på sjukdom, sjuklig förändring eller funktionsnedsättning som den försäkrade hade när olycksfallet inträffade eller som tillstött senare.
- mer än 100% invaliditet för ett och samma olycksfall.
- nedsättning av arbetsförmågan som uppkommit senare än tre år efter olycksfallet.

5.9.2 Sjukdom

Ersättning lämnas för invaliditetsersättning om den försäkrade drabbas av sjukdom som inom tre år orsakar en för framtiden bestående fysisk funktionsnedsättning med minst 10%. Som medicinsk invaliditet räknas också bestående värk, klart framträdande ärr och förlust av sinnesfunktion eller inre organ. Tidpunkt för sjukdomen uppkomst anses vara då försämringen av hälsotillståndet för första gången påvisades av legitimerad läkare.

Ärr

Ärr och annan utseendemässig förändring till följd av sjukdom som krävt läkarbehandling ersätts också. Vid bestämning av vilka ärr eller utseendemässiga förändringar som är ersättningsbara används den definition som tillämpas av Trafikskadenämnden, lfs ärrtabell för företag samt lfs amputationstabell för företag. Ersättning lämnas med högst 20% av försäkringsbeloppet för ärr.

Fastställa invaliditetsgrad

Funktionsnedsättningen ska objektivt kunna fastställas. Den medicinska invaliditetsgraden bestäms enligt senaste utgåvan av medicinskt tabellverk för medicinsk invaliditet vid skador utgivet av Svensk Försäkring. Rätt till medicinsk invaliditetsersättning inträder tidigast ett år efter sjukdomens uppkomst. Om behandlingen är helt avslutad och den medicinska invaliditetsgraden definitivt kan fastställas redan innan ett år har förflutit inträder rätten till ersättning vid den tidpunkten. Bestämning av den medicinska invaliditetsgraden sker oberoende av i vilken grad den försäkrades arbetsförmåga har nedsatts.

Fastställande av den definitiva invaliditetsgraden ska om möjligt ske inom tre år från sjukdomen men kan uppskjutas så länge detta enligt medicinsk erfarenhet är nödvändigt. Den första medicinska undersökningen ska ha utförts och dokumenterats på resmålet av legitimerad läkare. Annars kan ersättningen nedsättas eller helt utebli. Den försäkrade ska även ha följt WHO:s, EU:s och Folkhälsomyndighetens rekommendationer om vaccinationer och profylax.

Ersättningen

Så snart den definitiva invaliditetsgraden därefter fastställts utbetalas ersättning med så stor del av försäkringsbeloppet som svarar mot invaliditetsgraden. Om annan sjukdom/skada utan samband med aktuell sjukdom väsentligt har bidragit till sjukdomens uppkomst eller till att tillfrisknandet har fördröjts utbetalas endast ersättning för den del av invaliditeten som måste anses ha orsakats av den aktuella sjukdomen.

Har genom samma sjukdom skador uppkommit på flera kroppsdelar lämnas ersättning högst efter en invaliditetsgrad motsvarande fullständig ersättning. Om funktionsförmågan redan tidigare var nedsatt frånräknas den tidigare medicinska invaliditetsgraden.

Om rätt till ersättning för ekonomisk invaliditet samtidigt föreligger betalas endast den högsta av ersättningarna.

Avlider *den försäkrade* sedan rätt till medicinsk invaliditetsersättning inträtt men innan slutlig utbetalning skett, utbetalas till dödsboet det belopp som svarar mot den säkerställda medicinska invaliditet som förelåg innan dödsfallet.

Avlider *den försäkrade* innan rätt till medicinsk invaliditetsersättning inträtt, utbetalas ingen medicinsk invaliditetsersättning.

5.10 Ekonomisk invaliditet

5.10.1 Olycksfall

Försäkringen gäller vid olycksfall som leder till bestående ekonomisk invaliditet.

Med ekonomisk invaliditet avses en för framtiden bestående nedsättning av den försäkrades arbetsförmåga med minst 50% på grund av olycksfallet. Nedsättningen ska objektivt kunna fastställas och Försäkringskassan i Sverige eller motsvarande utomlands ska beviljat sjukersättning tillsvidare till minst 50% på grund av olycksfallet. Olycksfallet ska dessutom, innan den ekonomiska invaliditeten inträtt och inom tre år från skadedagen, ha medfört medicinsk invaliditet.

Rätt att lyfta ersättningen finns tidigast från och med den dag sjukersättning tillsvidare betalas ut. Beviljas sjukersättning tillsvidare från och med fyllda 60 år eller senare, lämnas ersättning för ekonomisk invaliditet bara om den medicinska invaliditetsgraden till följd av olycksfallet är 50% eller högre. Motsvarande gäller också om den försäkrade först beviljats mindre än hel sjukersättning tillsvidare och efter fyllda 60 år får hel sjukersättning tillsvidare.

Om den försäkrade vid olycksfallet uppbar partiell aktivitetsersättning eller partiell sjukersättning tillsvidare, kan den försäkrade högst erhålla så stor ekonomisk invaliditetsersättning som svarar mot förlusten av restarbetsförmågan. Om den försäkrade vid olycksfallet uppbar hel aktivitetsersättning eller hel sjukersättning tillsvidare, har den försäkrade inte rätt till ersättning för ekonomisk invaliditet.

Om den försäkrade samtidigt har rätt till ersättning för medicinsk invaliditet betalas endast den högsta av ersättningarna.

Avlider den försäkrade innan rätten att lyfta ekonomisk invaliditet har inträtt utbetalas ingen ersättning för ekonomisk invaliditet.

5.10.2 Sjukdom

Ersättning lämnas för invaliditetsersättning om den försäkrade drabbas av sjukdom som inom tre år orsakar en för framtiden bestående fysisk funktionsnedsättning. Funktionsnedsättningen ska objektivt kunna fastställas. Tidpunkt för sjukdomen uppkomst anses vara då försämringen av hälsotillståndet för första gången påvisades av legitimerad läkare.

Rätt till ersättning för ekonomisk invaliditet föreligger när sjukdomen enligt Ifs bedömning medfört bestående nedsättning av *den försäkrades* arbetsförmåga med minst 50% och Försäkringskassan i Sverige eller motsvarande myndighet utomlands beviljat sjukersättning tillsvidare till minst 50% på grund av sjukdomen/smittan.

Rätt att lyfta ersättningen finns tidigast från och med den dag sjukersättning tillsvidare betalas ut. Beviljas sjukersättning tillsvidare från och med fyllda 60 år eller senare, lämnas ersättning för ekonomisk invaliditet bara om den medicinska invaliditetsgraden till följd av sjukdomen är 50% eller högre. Motsvarande gäller också om den försäkrade först beviljats mindre än hel sjukersättning tillsvidare och efter fyllda 60 år får hel sjukersättning tillsvidare.

Om *den försäkrade* vid sjukdomens uppkomst uppbar partiell aktivitetsersättning eller partiell sjukersättning tillsvidare, kan *den försäkrade* högst erhålla så stor ekonomisk invaliditetsersättning som svarar mot förlusten av restarbetsförmågan. Om den försäkrade vid sjukdomens uppkomst uppbar hel aktivitetsersättning eller hel sjukersättning tillsvidare, har *den försäkrade* inte rätt till ersättning för ekonomisk invaliditet.

Om annan sjukdom/skada utan samband med aktuell sjukdom väsentligt har bidragit till sjukdomens uppkomst eller till att tillfrisknandet har fördröjts, utbetalas endast ersättning för den del av invaliditeten som måste anses ha orsakats av den aktuella sjukdomen. Den första medicinska undersökningen ska ha utförts och dokumenterats på resmålet av legitimerad läkare. Annars kan ersättningen nedsättas eller helt utebli. Den försäkrade ska även ha följt WHO:s, EU:s eller Folkhälsomyndighetens rekommendationer om vaccinationer och profylax. Om den försäkrade samtidigt har rätt till ersättning för medicinsk invaliditet betalas endast den högsta av ersättningarna. Avlider den försäkrade innan rätten att lyfta ekonomisk invaliditet har inträtt utbetalas ingen ersättning för ekonomisk invaliditet.

5.11 Dödsfall

För dödsfallsersättning är If Livförsäkring AB försäkringsgivare.

Förmånstagare vid dödsfallet är efterlevande make/*sambo*/registrerad partner *eller* om sådan saknas, den försäkrades arvingar enligt legal arvsordning. Om den försäkrade önskar annan förmånstagare ska detta anmälas på särskild blankett som If tillhandahåller.

5.11.1 Olycksfall

Ersättning lämnas om den försäkrade avlider till följd av olycksfallet inom tre år från skadetillfället.

Dödsfallsersättning utbetalas också till förmånstagaren om den försäkrade försvunnit efter att ha drabbats av naturkatastrof eller extremt väder, och det är högst troligt att den försäkrade har avlidit till följd av olycksfall. Ersättning utbetalas när rimlig tid har förflutit från försvinnandet, och förutsatt att försäkringstagaren skriftligen intygar att ersättningen återbetalas om det senare visar sig att den försäkrade inte har avlidit av händelsen.

5.11.2 Sjukdom

Ersättning lämnas om den försäkrade, på grund av sjukdom, avlider under tjänsteresa. Ersättning lämnas också om den försäkrade avlider av den sjukdom, som den försäkrade drabbades av under tjänsteresan, inom 14 dagar efter hemkomsten från tjänsteresan. Att dödsfallet har orsakats av den sjukdom, som den försäkrade drabbades av under tjänsteresan ska kunna styrkas med läkarintyg/dödsfallsintyg.

Ersättning lämnas också om den försäkrade under tjänsteresa, utanför bosättningslandet, drabbas av smitta av bakterie, virus eller annat smittoämne och det leder till den försäkrades död inom tre år, räknat från smittotillfället. Tidpunkten och platsen för smittotillfället ska kunna styrkas med läkarintyg och andra handlingar.

Dödsfallsersättningen avtrappas från 55 års ålder med 5 procentenheter av försäkringsbeloppet per år. Det betyder att om den försäkrade vid dödsfallet fyllt 75 år blir dödsfallsersättningen 0 SEK. Om den försäkrade vid dödsfallet har arvsberättigat barn under 17 år sker ingen avtrappning. Oavsett om den försäkrade har arvsberättigat barn under 17 år, eller inte, är ersättningen för försäkrad som vid dödsfallet fyllt 70 år maximerad till 100 000 SEK.

5.12 Begränsningar, undantag och restriktioner

Restriktionerna och undantagen kan sammanfattas enligt följande:

- Enligt vad som sägs nedan i denna punkt
- Enligt vad som sägs under respektive omfattning.

5.12.1 Begränsningar

Kostnader som ersätts eller skulle kunna ersättas från annat håll, enligt författning, avtal, förordning, försäkring eller konvention ersätts inte. Om ersättningsbar skada omfattas av både Tjänstereseförsäkring och Utlandsplaceringsförsäkring som är tecknade i If, lämnas ersättning endast från en av försäkringarna.

Försäkringen omfattar både privat och allmän vård, dock ska allmän vård användas i första hand under förutsättning att sådan finns och håller medicinskt acceptabel standard. All privat vård ska i förväg godkännas av If eller av utvald larmcentral.

5.12.2 Undantag

Försäkringen gäller inte för:

- Vård-, rese- eller andra kostnader som orsakas av ett vårdbehov som föreligger eller är känt redan när resan påbörjas. Försäkringen gäller dock om hälsotillståndet akut försämras under resan och detta inte var förutsägbart eller förväntat.
- Kostnader för behandling via eller vistelse på hälso- eller rehabiliteringshem och därmed förknippade resor.
- Kostnader för förebyggande hälsovård (undantaget gäller inte om tillägg för förebyggande hälsovård köpts till).
- Kostnader för sterilisering, fertilitetsundersökning eller behandling för ofrivillig barnlöshet.
- Kostnader för kosmetisk operation eller behandling. Försäkringen gäller inte heller för operation, behandling, invaliditet eller andra följder av kosmetisk operation eller behandling.
- Kirurgiska ingrepp för fetma.
- Behandlings- och läkekostnader vid övervikt om övervikten understiger BMI 35.
- Den del av kostnad för vård utom hemmet som svarar mot inbesparade levnadsomkostnader.
- Deviationsförluster, dvs kostnader som förorsakats av att t.ex. fartyg eller flygplan på grund av den försäkrades sjukdom eller skada måste ändra sin färdplan.
- Kostnader vid olycksfall som drabbar den försäkrade vid flygolycka när den försäkrade är förare eller har annan funktion ombord vid militär flygning, avancerad flygning, yrkesmässig provflygning eller vid bruks-, skol- eller privatflygning. Ovanstående gäller dock inte om försäkringsfallet uppkommit i en situation som kan anses försvarlig i syfte att undvika skada på person eller egendom.
- Kostnader för vård och behandling utanför hemlandet när If, eller avtalad larmcentral, har beslutat om hemtransport av den försäkrade till den försäkrades hemland för fortsatt vård och behandling.

För barn under 6 år gäller inte försäkringen för följande sjukdomar och tillstånd och inte heller för följder av dessa:

- Dyslexi, dyskalkyli och ospecifika inlärnings- och talsvårigheter.
- ADHD.
- Autism, Aspergers syndrom, Tourettes syndrom och autismliknande tillstånd.
- Psykomotorisk utvecklingsförsening.
- Generell utvecklingsstörning.

5.12.3 Restriktioner

5.12.3.1 Giltighet i krigszoner och andra farliga områden

Försäkringsskydden gäller inte vid vistelse i land/område som Utrikesdepartementet eller motsvarande myndighet på resmålet:

- Avråder från *alla* resor till *eller*
- uppmanar svenskar att lämna

om skadan har samband med anledningen till avrådan. Restriktionen tillämpas inte inom de 30 första dagarna, med undantag för evakuering och karantän där särskilda regler gäller, från det att Utrikesdepartementet, eller motsvarande myndighet på resmålet, utfärdat avrådan/uppmaningen om den försäkrade hade inlett sin resa, eller om den försäkrade redan befann sig i landet/området när Utrikesdepartementet, eller motsvarande myndighet på resmålet, utfärdade avrådan/uppmaning. Restriktionen kan avtalas bort, det ska då särskilt framgå av försäkringsbrevet.

För gällande förteckning över länder/områden som Utrikesdepartementet avråder från alla resor till, uppmanar svenskar att lämna eller definitionerna av avrådansnivåerna, se Utrikesdepartementets hemsida.

5.12.3.2 Giltighet vid atomkärnprocess

Försäkringen gäller inte för skada som direkt eller indirekt orsakas av atomkärnprocess.

5.12.3.3 Deltagande i idrott på elitnivå

Försäkringen gäller inte för skada som inträffar under deltagande i sport- eller idrottstävling eller träning på en nivå som inte är att räknas som motion eller fritidssysselsättning i normal omfattning och intensitet.

Exempel på sport och idrott som inte omfattas av försäkringen:

- deltagande i sport och idrott om du får ersättning eller sponsring med ett belopp som överstiger 45 000 kronor per år
- utövande av elitidrott (mästerskapsnivå, nationellt eller internationellt) och den träningsverksamhet som erfordras för detta. Med mästerskapsnivå avses division två eller högre
- deltagande i träning eller tävling vid idrottsgymnasium, folkhögskola, högskola eller motsvarande.

5.12.3.4 Farliga aktiviteter

Försäkringen gäller inte för skada som inträffar under utförande av *farliga aktiviteter* som utförs utan överinseende av auktoriserad guide. För dykning med tub finns inget krav på guide, däremot ska den som dyker inneha erforderligt giltigt dykcertifikat.

5.12.3.5 Giltighet vid våldsamma aktiviteter

Försäkringen gäller inte för skada som orsakas av att du utför eller medverkar i terrorverksamhet, upplopp, gänguppgifter, huliganism eller liknande våldsam aktivitet.

6 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppen anges i försäkringsbrevet.

7 Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk. Eventuella undantag anges i försäkringsbrevet.

8 Säkerhetsföreskrifter

- Ersättning kan nedsättas om den försäkrade påbörjat tjänsteresa trots pågående sjukdomstillstånd som kan förvärras
- Försäkrad skall följa researrangörens/flygbolagets och behandlande vårdpersonals rekommendationer gällande resa och hälso-och sjukdomstillstånd. T.ex. Vid graviditet eller efter operation. Detta gäller för både ut- och hemresa
- Den försäkrade ska, om If så påfordrar, vid arbetsoförmåga på grund av sjukdom eller olycksfall återvända till sitt hemland
- Den försäkrade ska iakttä tillbörlig omsorg och aktsamhet. Egendomen ska handhas och förvaras så att skada så långt som möjligt förhindras. Av betydelse är bl.a. om egendomen är stöldbegärlig, särskilt värdefull eller av sådan beskaffenhet att det i sammanhanget framstår som naturligt att ägna den särskild uppmärksamhet. Ett exempel på särskild uppmärksamhet är att stöldbegärlig egendom aldrig ska checkas in, utan ska handhas som handbagage. Stöldbegärlig egendom ska inte heller lämnas kvar i motorfordon utan uppsikt

Om säkerhetsföreskrifterna ej är uppfyllda kan ersättningen sättas ned, eller helt utebli.

9 Den försäkrades skyldigheter vid skada

Den försäkrade är skyldig att specificera sitt ersättningsanspråk och på begäran lämna förteckning över försäkrad egendom - skadad/förlorad egendom - med uppgift om värde före och efter skadan. Vid förlust av försäkrat föremål ska den försäkrade kunna styrka såväl äganderätten till det förlorade föremålet som vad det är värt. Kravet på sådant styrkande är större ju högre värde föremålet har.

Akut sjukdom vid resa

En sjukdom som kräver läkarvård, eller när de första tydliga symtomen uppstår under resa, eller vilka, baserat på allmän sjukvårdserfarenhet, måste anses ha uppstått under resa. En sjukdom som den försäkrade har haft innan resan startade är inte en resesjukdom enligt dessa försäkringsvillkor.

Akut tandvård

Akuta besvär där kunden behöver omedelbar behandling för att lindra smärta, och inte kan vänta på att boka en planerad behandling. Behandlingen fokuserar enbart på tanden eller området det gäller och ska fås i direkt samband med att det akuta besväret uppstått.

Allvarlig brännskada

Med allvarlig brännskada avses minst andra gradens brännskada (djup delhudsbrännskada) som krävt operation eller att den försäkrade lagts in för vård på sjukhus i mer än 24 timmar.

Allvarlig fraktur

Med allvarlig fraktur avses att skadan har krävt operation eller att den försäkrade lagts in för vård på sjukhus i mer än 24 timmar.

Ansvarsförsäkring

Försäkring som täcker den försäkrades skadeståndsskyldighet.

Avbeställningskostnader

Rese- och boendekostnader som inte återbetalats av researrangören till den försäkrade vid avbeställning.

Dator

Med dator (även server) avses här utrustning för databehandling, som enligt i förhand fastställt program kan utföra omfattande beräkningar, med tillhörande in- och utenheter, t.ex. bildskärm, tangentbord, mus, skrivare, cd-läsare, scanner, modem, datavideoprojektor (pc-kanon) och surfplattor.

Som dator räknas inte digitala telefonväxlar, digitala intercomanläggningar, fotosättnings- och bildbehandlingsutrustningar samt dator för styr- och reglerändamål

Egendomsförsäkring

Sammanfattande benämning på sådant försäkringsskydd inom företagsförsäkring som avser egendom.

Ersättningstid

För personförsäkring menas:

Den längsta tid under vilken ersättning kan lämnas för ett och samma skadefall.

Farliga aktiviteter

Sporter och aktiviteter med en tydligt förhöjd risk för allvarlig kroppsskada eller dödsfall och vars syfte till del är att utmana eller bemästra risken, t.ex. klattring, sportdykning, fallskärmshoppning, skärmflygning, friåkning (offpist), forspaddling, motorsport, kampsport eller liknande.

Fordonsförsäkring / Motorförsäkring

Försäkringsomfattning som anges för ett fordon, t.ex. avseende

- skador som fordonet kan orsaka person och annan egendom än fordonet
- skada på och förlust av fordonet
- transport av fordonet, föraren och passagerare samt merkostnader för persontransporter vid skada, annat driftstopp och personolycksfall etc.
- del av merkostnad, inkomstförlust eller olägenhet för att fordonet inte kan användas efter skada etc.
- kostnad för tvist i följd av ägandet eller brukandet av fordonet
- andra kostnader och olägenheter som har samband med brukandet av fordonet.

Om en omfattning anges för fordonsförsäkring som i allmänhet inte betraktas som det räknas detta ändå som en del av motorfordonsförsäkringen, t.ex. rån av växelkassa i taxi.

Företagsförsäkring

Individuell skadeförsäkring som avser näringsverksamhet eller offentlig verksamhet och annan individuell skadeförsäkring som inte är konsumentförsäkring.

Företagskapning

Företagskapning innebär att någon på falska grunder skaffar sig rätt att företräda företaget.

Förmögenhetsbrottsskada

Försäkring som täcker den försäkrades förlust vid en förmögenhetsbrottsskada.

Försäkrad

Se Allmänna avtalsvillkor 1.1.3.

Försäkringstagare

Se Allmänna avtalsvillkor 1.1.2.

Hemland

Det land den försäkrade är medborgare i och det land den försäkrade är bosatt i och skriven i vid tidpunkten för resans påbörjande. I första hand gäller bosättningslandet.

Identifikationsbevis

Legitimation avsedd att identifiera den försäkrade, t.ex. pass, id-kort, bankkort, körkort, personnummer, kontonummer, digital signatur, pinkod och liknande.

Inbrott

Vid *personförsäkring* och *marinförsäkring* avses med detta att någon olovligt med våld brutit sig in i eller med dyrk tagit sig in i utrymme.

Kommersiella byggnader

Med kommersiella byggnad avses kontor, affärsbyggnad, bensinstation, kioskbyggnad, hotell, restaurang, gatukök, café, idrottshall, vårdinrättning, skolbyggnad, parkeringshus och liknande byggnader. Produktions- och industribyggnad, lagerbyggnad, bostadshus och samlingslokal är exempel på byggnader som inte räknas som kommersiell byggnad.

Konsumentförsäkring

Individuell skadeförsäkring som en fysisk person eller ett dödsbo tecknar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet.

Livshotande sjukdom eller skada

Sjukdom eller skada som behandlande läkare bedömer kan leda till döden inom 14 dagar.

Marknadsvärde

Det sannolika priset på egendomen som kan erhållas vid en normal försäljning i den allmänna handeln. Kan detta värde inte fastställas är marknadsvärdet återanskaffningsvärdet med avdrag för värdeminskning genom ålder, slitage, omodernitet, minskad användbarhet på grund av nya produkter och ny teknik eller annan omständighet.

Medföljande

Den försäkrades maka/make/registrerade partner eller sambo och barn under 21 år om de omfattas av försäkringen.

Medförd egendom

Egendomen anses vara medförd även när den försäkrade t.ex. tillfälligt lämnar den kvar i bilen vid måltidsuppehåll under resa. Egendomen anses inte vara medförd om den försäkrade före avresan från bostaden eller arbetsplatsen eller vid återkomsten dit lämnar kvar den i bil, båt, husvagn eller annat släpfordon under längre tid än som normalt åtgår för omedelbar i- eller urlastning. Egendomen anses inte heller medförd om den försäkrade vid fortsättning av resa lämnar den kvar vid exempelvis flygplats, järnvägsstation eller båthamn.

Nära anhörig

- Maka/make, sambo eller registrerad partner.
- Barn, bonusbarn och barnbarn.
- Föräldrar, bonusföräldrar samt far- och morföräldrar.
- Syskon, bonussyskon, syskon till maka/make, sambo, registrerad partner eller förälders syskon.
- Föräldrar till maka/make, sambo eller registrerad partner, barns maka/make, sambo eller registrerad partner.

Olycksfallsskada

Vid *personförsäkring* avses med detta en kroppsskada som den försäkrade ofrivilligt råkar ut för genom en plötslig, yttre händelse, dvs. genom ett enstaka utifrån kommande våld mot kroppen. Kroppsskada som uppkommer genom förfrysning, värmeslag eller solsting jämföras med olycksfallsskada och anses ha inträffat den dag skadan visar sig. Vridvåld mot knä samt hälseneruptur betraktas också som olycksfall. Smittosam sjukdom eller följder av sådan anses inte vara olycksfall enligt dessa villkor, oavsett hur smittan har överförts.

Pengar, värdehandlingar och värdebevis

- Kontanter, lottsedlar och gällande frimärken,
- värdehandlingar som är obligationer, kuponger, växlar, checkar eller försäljningsnotor och
- andra fordrings- och värdebevis, t.ex. telefon- och parkeringskort, färd- och inträdesbiljetter samt månads- och årskort. Som värdebevis räknas inte bank- eller kreditkort.

Personförsäkring

Liv-, sjuk- och olycksfallsförsäkring.

Privatperson

Om det står angivet att försäkringen gäller för den försäkrade som privatperson innebär detta att försäkringen inte gäller för något som har samband med den försäkrades yrkesutövning eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet.

Resekostnader

Med resekostnader avses de faktiska kostnader som erlagts för resa och boende.

Resgods som incheckats

Resgods, som har överlämnats till transportföretag mot kvitto, för transport med flyg, båt, tåg eller buss.

Rån

Våld på person eller användande av hot som innebär trängande fara inklusive lindrigare våld om våldet och tillgreppet omedelbart uppfattats av den som utsätts för våldet, att denne gjort vad som rimligen kan begäras för att hindra eller minska skadan och att händelsen kan styrkas genom tillförlitlig utredning.

Rättsskyddsförsäkring

Försäkring som ersätter den försäkrades kostnader för juridiskt ombud vid tvist.

Sambo

Två personer som stadigvarande bor tillsammans i ett parförhållande och har gemensamt hushåll.

Skimming

Olaglig kopiering av ett bankkorts data. Stulna bankkort som används i brottsligt syfte för att beställa tjänster eller varor är inte att likställa med skimming.

Stöldbegärlig egendom (används vid personförsäkring)

Med stöldbegärlig egendom under resa och utlandsplacering avses:

- föremål helt, eller delvis, av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar
- klockor
- kontanter
- antikviteter, konstverk och äkta mattor
- kamera och kameraobjektiv
- apparat/utrustning för ljud- eller bildåtergivning
- mobiltelefon
- dator och bildskärm
- minneskort och USB-minne
- musikinstrument
- pälsar och pälsverk
- vin, sprit och tobak
- vapen

Terrorhandling

Med terrorhandling avses en handling inklusive hot om handling, utförd av en person eller en grupp av personer, oavsett om de agerat ensamma eller på uppdrag av eller med stöd av någon organisation eller regering utförd av politiska, religiösa, ideologiska eller etniska syften eller skäl för att påverka regering eller att injaga skräck i allmänheten.

Trafikförsäkring

Person- och sakskada i följd av trafik med fordonet enligt Trafikskadelagen. Det innebär bl.a. att person- och sakskada i följd av att fordonet används som arbetsredskap inte omfattas liksom inte heller det försäkrade fordonet eller sådant som transporteras med det eller tillkopplat släp. Vad som sagts om Trafikförsäkring gäller även omfattning för Fordonsansvarsförsäkring om det ingår i försäkringsomfattningen för fordonet.

Vanligt förekommande ärr

Med vanligt förekommande ärr räknas ärr som definieras som framträdande enligt det referensmaterial som tillämpas av Trafikskadenämnden.

Överfall

Skada genom våld på person utan att tillgrepp samtidigt förekommer.